

Незалежна громадська газета

№2(18) 2014

Суспільно-інформаційне видання

Як
чиновники
ділять гроші
народу

9

ХТО ЗАГАСИТЬ БІКФОРДІВ ШНУР?

У дев'яносто першому році ми з ейфорією відзначали, що державна незалежність нам упала з неба. Мирно, без кровопролиття країна стала суверенною державою. Однак, як з'ясувалося, історія віддeterminувала випробовування на зрілість для нашого суспільства аж на осінь 2013 – зиму 2014 рр. Фактично, питання стоїть ребром: або ми залишаємося вільною, демократичною країною, яку поважатимуть і з якою рахуватимуться у світі; або повертаємося до тоталітарного минулого, з якого так довго вибиралися. Саме до другого варіанту штовхає Україну нинішня влада.

За всіх попередніх президентів хоч періодично і мало місце політичне загострення, усе ж вдавалося уникати серйозного протистояння з трагічними наслідками. На жаль, цинічна влада, кабінети якої заповнили відверто чужі, а то і неприховано ворожі до України чиновники, втілює найгірший сценарій для нашого майбутнього. «Регіонали» та їхні полічники з першого дня роблять ставку на силу, не зважаючи на суспільне несприйняття їхньої політики. Згадаймо, як протискувалися провладною більшістю у Верховній Раді харківські угоди, скандальний мовний закон Ківалова-Колісниченка, репресивні закони 16 січня, зрештою, як волею верхівки стався розворот від євроінтеграції.

Позиція грубої сили, нехтування суспільною думкою та аргументами опозиції, несприйняття альтернативних думок – ось стиль поведінки найвищих владоможців. Янукович та його оточення не звикли вести діалог з народом, прислухатися до справедливих вимог людей, іти на компроміс. Тому й маємо велелюдні майдани по всій країні з рішучими протестами проти такої політики. Президент, який соратниками подавався як євроінтегратор та миролюб, що піклується про єдність країни, насправді виявився іншим. Бездарні дії влади максимально радикалізували суспільство, що призвело до масового протистояння і навіть смерті простих людей. Відгородившись від протесту-

вальників щільними кордонами силовиків, на Банковій сліпо не бачать наелектризованого народу, його за звичкою ігнорують.

Ухвалення диктаторських законів кишеньковою парламентською більшістю розв'язало руки «беркутам». На вулиці Грушевського у столиці вони ведуть прицільний вогонь по мітингувальникам і, що прикметно, кулі частенько влучають у журналістів, які висвітлюють драматичні події біля стадіону «Динамо». Репортери й оператори, одягнуті в розпізнавальні жилети з написом «преса», дуже вже муляють очі тим, хто боїться публічності. Загалом у ході сутичок постраждало більше півсотні вітчизняних і зарубіжних представників ЗМІ.

У містах палають автомобілі активістів, багатьох із них викрадають, б'ють і калічать за дивної поведінки правоохоронців. А якими правовими і моральними критеріями оцінити те, що важкопоранених майданівців забирають прямо з лікарень і після знущань відвозять до міліцейських відділків?

Протистояння в Україні викликало серйозне занепокоєння, а надмірне застосування сили проти людей неприховане обурення міжнародної спільноти. Керівники європейської інституції, міністри закордонних справ, посли зарубіжних країн закликали сторони і насамперед владу до пошуку компромісу, наголошуючи, що нинішня криза в Україні є найдраматичнішою на континенті за останні чверть століття.

Влада своїх помилок визнавати не поспішає. Янукович за звичкою уникає незручних питань і відвертих відповідей, сподіваючись, що Майдан удасться дотиснути. Не виїде. Влада заплямувала себе кров'ю людей. Українці цього не забудуть.

Кость Пилипович.

Наш передплатний індекс: **68627**

Бунт

В іспанського філософа Хосе Ортеги-І-Гассета є актуальна для сьогодення праця “Бунт мас”, написана у 1926 році. “Юрба раптом стала видима і влаштувалася на краших місцях суспільства. Раніше, якщо вона існувала, то лишалася непомітною, займала задній план суспільної сцени; тепер вона вийшла наперед аж до рампи, і це вона — головний діяч. Вже нема чільних героїв: є тільки хор”, — казав пан Ортега-І-Гассета.

Майже через дев'яносто років хрестоматійний приклад став перевіркою на міцність для керівництва Хмельницької облдержадміністрації. Адже події 24 січня цього року перейшли рубікон, коли люди благали, лаяли владу на відстані, на Майдані. Того дня стіна впала. Влада, як останні шурі з корабля, втікала з роботи, кидала напризволяще державне майно, своїх підлеглих, ховаючись за малочисельні редути шоломників з міліції, котрі отримували напір “зряджених” громадян.

Для вуличних демонстрантів став час відповідальності. Вони повинні усвідомлювати, що взявши під контроль облдержадміністрацію, автоматично наразилися на кіпу кримінальних справ. Питання, як далі зберегти обличчя, щоб тобі у спину не кричали мародери або руйнівники конституційного ладу, є досить гострим сьогодні.

Іскри і вибух

Зв'язка влада-народ обірвалася тоді, коли почали бити своїх. Спочатку “Беркут” кийками “нагодував” мирних студентів у Києві. Згодом жага силовиків змішалася з кров'ю. Щонайменше троє загинули зі сторони опозиції і десятки покалічених співгромадян (комусь

жадміністрацій. Приклад для наслідування показали львів'яни та рівняни, котрі, увірвавшись до адмінприміщень влади, змусили намісників Януковича, себто голів облдержадміністрацій, написати заяви на звільнення із займаних посад. Маховик настільки був розкручений, що “махновщина” виявилася справою честі для тих, кого не чує влада.

Хмельницька облдержадміністрація також потрапила до умовної карти областей, де люди з вулиці захопили або встановили контроль. Чи мав шанс губернатор Василь Ядуха зі своєю компанію зберегти “непорочність” ОДА? Більше ні, ніж так. Адже ліміт терпимості Партія регіонів на Хмельниччині сама вичерпала. Ну не можна, панове з влади, любити єдиного Президента Віктора Федоровича Януковича, коли країна на межі соціального вибуху! Не можна, як вош кожуха, триматися Прем'єра Миколи Яновича Азарова, бо, ай-яй-яй, тільки він знає дорогу до “покарачень”. Не можна говорити про патріотизм, турбуючись про шкурне реноме (депутат Хмельницької обласної ради від Партії регіонів Петро Тарасюк приблизно за півгодини до штурму ОДА сказав, що “більшого націоналіста, ніж Ядуха, в області немає”). Треба вміти вчасно зробити самопожертву взаємін підтримку людей.

Точка неповернення, якої допустилося керівництво Хмельницької ОДА, відбулася ще 5 грудня 2013 року. На сесії Хмельницької облради фракція Партії регіонів — більшість ради (керівником якої є губернатор Василь Ядуха) прийняла беззубе звернення до Президента щодо подій, під час яких беркутівці побили студентів. “Дати оцінку окремим членам Кабінету Міні-

аж поки вхідні двері облдержадміністрації не затріщали. У приміщення зайшло близько сотні мітингувальників, яких ще стримували міліціанти. Ситуація втрачала контроль. На другому поверсі, де відбувалася сесія, почалася паніка. “Більшовики” швиденько взяли за основу проект звернення опозиції. І пішли на консультації.

У підсумку юрба таки дотиснула бажане звернення з “президентським пунктом” і вміть переключилася на губернатора Ядуху. “Пиши заяву!”, “Відставка Ядухи!” — скандували розлючені протестувальники. Помилка, якої допустилися люди з вулиці, власне, зробила штурм ОДА безперспективним. Вони дозволили втекти пану Ядусі, маючи при цьому реальну можливість схопити його за руку і змусити написати заяву на звільнення. Відтак захоплення адмінприміщення втратило будь-який сенс. І перейшло на шарпанину комірців, биття скла і ламання картин. У сухому залишку люди з вулиці отримали міліцейський бумеранг — хмельницький міський відділ внутрішніх справ розпочав досудове розслідування за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 341 КК України (захоплення державних або громадських будівель чи споруд).

Що далі?

Навряд чи губернатор Ядуха після невеликого штурму ОДА добровільно напише заяву на звільнення. Він не камікадзе. З іншого боку, над ним висить дамоклів меч — зловісний “президентський пункт” зі звернення депутатів облради. Тут уже рішення за самим Януковичем. Чи захоче “Батя” здати Василя Степановича, дізнаємося найближчим часом. Проте всім відомо, як Янукович “покарав” винуватців побиття студентів та вбивць мирних громадян.

Місцеві “майданівці” всі сподівання покладають на новостворену Народну Раду Хмельницької області. Цей орган діє фактично на пташиних правах: він жодним рядком не визнаний в українському законодавстві. Дуже промовисто з цього приводу сказав бютівський мер Хмельницького Сергій Мельник, якому нав'язували усією міською радою вступити до Народної ради: “Хто оголосить? (Народну Раду у Хмельницькому — авт.) Самозванець? Тоді необхідно ліквідувати міську раду”.

В умовах спротиву Народна Рада необхідна як стабілізуюча і координуюча ланка для мітингувальників, котрі не погоджуються з політикою чинної влади. Відповідно, вся повнота відповідальності за скоєне (і те, що надалі відбуватиметься) лягає на плечі “народних радників”. І тут ті, хто виступають зараз за зміни, повинні для себе закарбувати: привівши до влади нових лідерів, не-

гайно треба встановити за ними жорсткий контроль. Щоб через певний проміжок часу, Майдан не вів на “шибинецю” колишніх своїх ватажків.

Віталій Тараненко.

Ігор Сабій: “Народна Рада надаватиме юридичний захист людям, проти яких чинитиметься переслідування”

Народний депутат України від ВО “Свобода” і голова виконкому Хмельницької обласної Народної Ради Ігор Сабій поділився з журналістами подальшими планами протестувальників.

— Ми організували цілодобовий Майдан. Що стосується працівників Хмельницької обласної ради і облдержадміністрації, то вони повинні перебувати на робочих місцях і працювати, щоб наповнювався бюджет. За рішенням Майдану не пускатимемо до приміщення ОДА губернатора Василя Ядуху і його заступників: Вадима Гавришкі, Леоніда Гураля, Володимира Галищука і Лілію Бернадську. Ми не можемо допустити анархії та розвалу держави.

— Чи плануються подібні блокування райдержадміністрацій в області?

— Наскільки мене проінформували, то подібні блокування адмінбудівель відбуваються у Дунаївцях та інших райцентрах краю. Мітингувальники вимагають скликання позачергових сесій районних рад та ухвалення відповідних звернень щодо суспільно-політичної ситуації в державі. Також, думаю, що голів РДА люди змушуватимуть писати заяви на звільнення. Процес аналогічний по всій Україні — люди вимагають перезавантаження влади. Ті переговори, які провели лідери опозиції з Президентом, не дали бажаного результату. Тоді народ України вже колективно звертається до Януковича через голів облдержадміні-

страцій та райдержадміністрацій. Люди не задоволені ситуацією. А заява Прем'єра Азарова, що збунтувалися лише три бандерівські області, не відповідає дійсності.

— На Хмельниччині створена Народна Рада. Скажіть, чим конкретно вона займатиметься?

— Народна Рада — це об'єднання депутатів в окремий орган місцевого самоврядування. Вона діє, відповідно до положення, яке прийнято на зборах столичної Народної Ради 22 січня цього року. До Народних Рад, які будуть створюватися у кожному районі області, входитимуть діючі депутати місцевих рад. Це не дублювання функцій громадської організації “Майдан”, куди входять усі бажаючі. Між іншим, у Хмельницькій обласній раді депутати від опозиції створили групу “Народна

Рада”. До неї увійшли 20 депутатів з фракцій “Батьківщина” та “Свобода”. Керівником групи обрано Івана Гладуняка.

— Народна Рада готова взяти під захист тих активістів, проти яких можуть відкрити кримінальні провадження?

— Безперечно, Народна Рада, як і у Києві, так і в Хмельницькому, надаватиме юридичний захист людям, проти яких чинитиметься переслідування. Адже влада, а не опозиція, як учора стверджувала одна посадова особа, втратила контроль. Бо люди довели до революційної ситуації, і вони не хочуть жити по-старому. Протягом останніх років опозиція попереджала владу: не робіть оптимізації в медицині, не закривайте школи, не крадіть гроші на дорогах.

Крім цього, Народна Рада затвердила загони самооборони на чолі з Дмитром Бакальцем. Загони самооборони спільно з міліцією охоронятимуть будівлі територіальної власності громад.

— Чи готові протестувальники прийняти на свій бік діюче керівництво області?

— Маємо розділяти керівництво області на представницьке і те, яке призначене Президентом Віктором Януковичем. У депутатів обласної ради від Партії регіонів є шанси перейти на бік народу, при цьому вийшовши з лав Партії регіонів. Вони мають усвідомити, що державу потрібно рятувати.

Щодо призначених політичних керівників на кшталт губернатора Ядухи, то вони можуть переходити або не переходити. Вони — підневільні люди. Нехай пишуть заяву на звільнення і залишають посаду.

Взагалі, на місцях замість облдержадміністрацій мають керувати виконкоми рад, які будуть підконтрольні громадам, а не одній людині.

ампутували око, зшили голову) — таке попереднє “досягнення” діючої влади у придушенні мирних демонстрантів на столичній вулиці Грушевського.

Будь-яка здоровомисляча людина після почутого і побаченого, очевидно, ухвалить радикальне рішення — на Майдан! Так склалося, що Майдан для українців залишився тим майданчиком і, можливо, останньою інстанцією для пошуку справедливості в умовах аморальної поведінки влади.

Хмельницький Майдан отримав чергову порцію електризації після прийняття Верховною Радою, так званих, “законів 16 січня”. Тоді депутатські фракції Партії регіонів і комуністів остаточно зруйнували форпост демократії або елементарних правових норм в Україні, ухваливши драконівські закони, що включили тумблер кримінальних переслідувань.

Ситуація почала виходити з-під контролю, коли демонстранти силою захоплювали будівлі облдер-

стрів України, які відповідали за припинення євроінтеграційних процесів та жорстокий розгін мирної демонстрації”, — говорилося у зверненні. Не уряду Азарова в цілому, а окремим членам Кабміну. Регіоналам Хмельниччини навіть не вистачило сміливості поіменно перерахувати тих міністрів, котрі причетні до політичної кризи в країні. Страх за посади і крісла взяв гору над рацією.

24 січня історія вдруге випробувала обласну владу. Знову сесія обласної ради і знову необхідно приймати непопулярне рішення для глави держави та уряду. І насамперед для себе, коханих. Придумали — не будемо вносити у звернення пункт про дострокові вибори Президента України. В опозиційних депутатів, за аналогією грудневій сесії, лежало написати жорстке звернення, але з “президентським пунктом”.

Ухвалення остаточного рішення розтягнулося на дві години,

«Дістали!»

Втома від масштабної корупції на всіх рівнях, тиск на бізнес, добровільне чи примусове його закриття, невдоволення економічною політикою уряду – ці причини для багатьох учасників Майдану стали якщо не вирішальним, то важливим мотивом приєднання до протестів. Це визнають вже і деякі регіонали.

Під цим учасники протестів бачать не звичне збільшення соціальних виплат із бюджету, а можливість нормально і чесно працювати, мати свій бізнес і платити податки.

Саме відсутність такої можливості, як каже 33-річний мітингувальник-києвлянин Євген, і привело його на Майдан. На момент роз-

ною», – каже заступник голови парламентського комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва, депутат від «Батьківщини» Ксенія Ляпіна.

Згідно із дослідженням «Демократичних ініціатив», середній вік учасника Майдану – 36 років. 64% складають люди із вищою освітою. За родом занять – 40% учасників – наймані спеціалісти із вищою освітою, 12% – студенти, по 9% підприємці та пенсіонери, 8% – керівники підприємств.

Серед трьох найголовніших вимог їхнього протесту дві тісно пов'язані із економікою та бізнес-кліматом:

- звільнення заарештованих учасників Майдану, припинення репресій,
- підписання Угоди про асоціацію з ЄС,
- відставка уряду.

Справедливість таких вимог визнають вже і деякі представники провладної Партії регіонів.

Депутат від Партії регіонів та экс-віце-прем'єр Сергій Тігіпко заявив, що влада має не придушувати протест, а усунути причини його виникнення: «Будь-які дії із запровадження надзвичайного стану, репресії проти протестувальників, прийняття законів, спрямованих проти бізнесу, що підтримує Майдан, будуть тільки посилювати кризу. Влада не повинна намагатися придушити протест. Її обов'язок – усунути причини, що його породили: системну корупцію, зловживання у силових структурах, бездарність в управлінні економікою з боку нинішнього уряду, непослідовність зовнішньополітичного курсу», – йдеться у заяві депутата-регіонала, оприлюдненій на його офіційному сайті.

У цій же заяві Сергій Тігіпко закликає «чітко усвідомити: ми маємо справу не з постановкою і не імітацією боротьби, а з реальним громадянським конфліктом». Втім, багато політиків і журналістів у соцмережах наголошують, що зараз іде не громадянська війна (тобто конфлікт між різними соціальними групами), а боротьба влади проти народу.

«Коммерсант-Украина» подає слова ще одного регіонала, Миколи Джиги, який розповів про теми, що порушувалися під час засідання фракції Партії регіонів:

«Дуже довго обговорювали корупцію у всіх гілках влади, непомірні тягарі – у нас у фракції багато прогресивних людей, і ми розуміємо, що це послужило детонатором того, що відбувається в країні – малий і середній бізнес не може розвиватися в таких умовах!» – заявив Микола Джига.

Тим часом, згідно із опитуванням «Демократичних ініціатив», 72% учасників Майдану кажуть, що готові залишатися там «стільки, скільки треба» (серед киян така готовність сягає 82%). Один із цих протестувальників, Євген, каже, що він особисто так і вчинить, бо йому «немає куди повертатися».

Пікетування маєтків та офісів найбільше дошкуляють владі

Уже майже місяць в Україні та країнах Євросоюзу активісти і прихильники Євромайдану пікетують офіси компаній, банків, об'єкти нерухомості, які належать українським олігархам і представникам чинної влади. Експерти зазначають, що подібні акції змушують олігархів «виходити з тіні» і реагувати на те, що діється навколо, а для пересічних українців влада стає персоналізованою. Першим майданівці «вивели з тіні» секретаря Ради національної безпеки та оборони України Андрія Клюєва, якого підозрюють у причетності до силового розгону мирних демонстрантів на київському майдані Незалежності у ніч на 30 листопада. І хоча Генеральний прокурор Віктор Пшонка заявив, що Клюєв не причетний до цього, майданівці пікетували маєтку Клюєва у Кончі-Заспі під Києвом, київський офіс РНБО України і помешкання у Відні, яке належить родині Клюєвих.

Одна з ініціаторів пікетування маєтків і офісів олігархів і владомощів – журналістка Наталка Соколенко – пояснила, що такі акції персоналізують владу. Відтак люди отримують наочну інформацію, хто винний у підтримці влади, або ж хто несе відповідальність за злочини, скоєні проти українців.

«Завдання пікетувати офіси й маєтки посадовців та олігархів – зробити відповідальність за злочини, скоєні в Україні, персональною. Влада – це конкретні люди. Першим пікетом політичного сезону, так би мовити, був пікет біля маєтку Клюєва. Я думаю, наша поява справила на нього серйозне враження! Принаймні, нам про це говорили люди, які з ним спілкуються, – каже Соколенко. – Пікети, наприклад, біля офісу Ахметова також стосувались конкретно його відповідальності за те, що він фінансово підтримує режим Януковича. Пікетування помешкання у Лондоні ще більше дошкуляє Ахметову: за нашою інформацією, Ахметов найняв цілу PR-компанію, яка обходила його сусідів і розповідала версію Ахметова, що означають пікети», – розповіла Соколенко.

На її думку, ефективність пікетування офісів і помешкань саме олігархів, які підтримують чинну владу або ж представляють цю владу, полягає насамперед у її персональній дії.

Політолог Олександр Солонтей у свою чергу зауважує, що максимально ефективні пікети, які проводять українці в Європі, адже йдеться про імідж українських представників ділових кіл, які ведуть бізнес у ЄС.

«На Заході репутація – це одна з ділових якостей, і на репутації у тому числі базується бізнес, який ведуть наші олігархи не тільки в Україні, а й за кордоном. Притому, що там існує значно вищий рівень свободи преси і значно вищий рівень висвітлення з боку ЗМІ будь-

якої політичної події і персони. Тому наші олігархи дуже чутливі до таких речей, які відбуваються саме за кордоном. Хоча в Україні такі речі теж мають сенс: по-перше, ми говоримо про особистий тиск на родині. По-друге, політик або олігарх, котрий намагається зробити вигляд, що нічого не відбувається, – за нових умов цього робити не

може», – зауважив Солонтей.

За словами Солонтея, ефективність пікетування доводить той факт, що найбагатша людина України – донецький бізнесмен Рінат Ахметов – вийшов до місцевих майданівців. Останні встановили біля його маєтку «криваву ялинку».

Ахметов заявив, що його не лякають фінансові санкції, які проти нього може використати Захід, натомість для бізнесмена важливо мати змогу жити у своїй країні.

«Для мене найбільша санкція – це коли я не зможу ходити по своїй Батьківщині, по донецькій землі, коли не зможу разом з вами дихати цим повітрям. Я патріот нашого краю», – пояснив Ахметов пікетувальникам.

Для чиновників, політиків і багатіїв пікетування їхніх маєтків і компаній мають радше психологічний і моральний, а не економічний ефект, зазначає економіст Володимир Лановий. На його думку, їм також шкодить громадська ініціатива не вживати продукцію, яку виробляють компанії владомощів або бізнесменів, що їх підтримують.

«З економічної точки зору ні пікетування, ні заклики не вживати продукцію, яку виробляють бізнесмени-регіонали, не мають сенсу. Але це дуже впливає з моральної сторони. Тому що економічні еліти ховаються за брендами, назвами товарів і так далі. Тобто, вони себе не висувують. А коли їх, сказати б, «витають за вухо», то їм усім не зовсім зручно. Їм дуже не зручно, коли їх висвітлюють прожекторами і кажуть, ось, мовляв, Іванов, він виробляє цей товар і він також є членом Партії регіонів. Це дуже цікавий хід і з суспільної точки зору також. Це говорить про те, що споживачі є не просто споживачами, які просто «хавають» – і все. А це люди, які розбираються, що до чого, і мають свою позицію», – наголосив Володимир Лановий.

«Щомісяця я плачу податків стільки, скільки отримує міліціонер середньої ланки. Тобто, я плачу податки, я годую його і його родину, за це він мене б'є та у мене стріляє. От чому я тут», – розповідає про те, що його особисто змусило вийти на Майдан, Михайло із Києва.

Таких, як він, на київському Майдані багато.

Згідно із опитуваннями, проведеними Фондом «Демократичні ініціативи» у грудні минулого року, серед причин, що від самого початку спонукали людей вийти на Майдан, найчастіші – це жорстоке побиття учасників акцій протесту в ніч проти 30 листопада, репресії проти учасників мирних протестів та відмова Віктора Януковича підписати Угоду про асоціацію з ЄС.

Проте ще однією вагомою причиною (для 50% опитаних на Майдані) стала вимога порушення кримінальних справ проти причетних до корупції.

Як ця корупція виглядає у реальному житті, розповідає ще один учасник Майдану, пан Тарас із Черкас: «Створювалося підприємство, пов'язане із IT технологіями. Потрібна була підтримка облдержадміністрації. Справа – богоугодна, спрямована на підйом сільського господарства. Нам було сказано: щоб ви нормально працювали, на підприємство треба «завести людину» на 20%. Прийшла абсолютно стороння людина, звати її Олена. Показала свій паспорт, розписалася, і після цього її ніхто не бачив. Але 20% прибутку підприємства йшло цій Олені. Звісно, не те, що інвестицій, а моральної жодної допомоги від місцевої влади так і не отримали. Але всі чітко зрозуміли: якщо хочеш працювати, без цього обійтися неможливо», – каже пан Тарас.

Ще одна вимога тих, хто перебуває на Майдані, – це загальне підвищення рівня життя людей (47% опитаних).

мови він підвозив на Європейську площу шини для підтримання вогню на барикаді.

«Я підприємець. Точніше, був ним. Як і в багатьох, мій бізнес просто знищено. Раніше моя фірма надавала консультаційні послуги у галузі економіки, бухгалтерії. Але малий бізнес знищено. І мені нема кого консультувати», – каже Євген.

Від часу ухвалення нового Податкового кодексу, який наприкінці 2010 також призвів до масових акцій протесту (які, втім, не можна порівнювати із нинішнім), за даними Державної служби статистики, кількість суб'єктів господарювання в Україні від 2010 до 2012 року скоротилася майже на 600 тисяч. При цьому зросла лише кількість великих підприємств, а кількість малих та середніх – зменшилася.

Якщо у 2010 році на 10 тисяч населення в Україні припадало 477 суб'єктів господарювання, то за підсумками 2012 – лише 351. У ті ж роки кількість зайнятих працівників в економіці України скоротилася на понад 800 тисяч осіб.

У 2013 році ситуація лише погіршувалася, але виникла і нова проблема – як закрити бізнес. Виявилось, що припинити бізнесову діяльність стало важче, ніж її розпочати. Через це навіть в офіційній статистиці з'явилися розбіжності.

«Дані служби реєстрації, дані Податкової та дані Державної служби статистики відрізняються по кількості суб'єктів малого підприємництва майже на мільйон осіб, що абсолютно не вкладається у розумні рамки. Служба реєстрації дає майже на мільйон більше кількості малих та середніх підприємств, які не припинили свою діяльність, ніж Держстат. У нас є підозра, що цей мільйон – це саме ті, хто вибули із бізнесу, але юридично не припинили свою діяльність через те, що і сама процедура припинення бізнесу є дуже склад-

“Мажорна” справа: словесний туман затьмарив розум

Судові слухання у справі дорожньо-транспортної пригоди 2013 року за участю сина депутата Хмельницької обласної ради і власника Рівненського льонокомбінату Дмитра Червонюка поступово підходять до розв'язки. Однак складається враження, що паралельно із резонансною справою, монтується інша, протилежна за змістом історія ДТП. Слухачам та учасникам процесу впевнено і майже у доконаному часі сторона захисту Червонюка вкладає у вуха, що пішохода Олега Крушельницького міг збити чорний джип, слід якого простиг одразу після скоєння аварії; що водій “Тойоти RAW4” Дмитро Червонюк не зміг уникнути ДТП, при цьому його розум був чистий, як скельце; що пішохід Крушельницький переходив проїзну частину не по “зебрі”, до того ж був у стані алкогольного сп'яніння.

Нові факти у справі не те, що реабілітують сина впливових батьків, витівку якого не так давно піддало осуду суспільство, — вони створюють певний “ореол святості” на противагу “чорній роботі”, яку здійснює Феміда. Швидше за все, Червонюка підводять під статтю “наїзд з необережністю”, за яким настане щире каяття та умовний термін покарання. Запорукою цьому є відмінна акторсько-адвокатська гра Павла Луцюка — рівненського захисника, якого Червонюки найняли, відмовившись від пари хмельницьких адвокатів.

“Цікаві” свідки

З ніг на голову перевернулися факти й докази, коли судову залу переступили Ігор Бесараба і Олег

Чорний. “Шукали за можливими варіантами і за допомогою сторонніх людей і ледь знайшли свідка Бесарабу”, — переможно заявив захисник Луцюк. Мусимо зняти капелюха перед паном Луцюком — захисту Червонюка вдалося перетягнути судовий канат на свій бік.

Насправді “цінність” обох свідків полягає у їх сумнівних показах. Зокрема, це чітко видно під час допиту Бесараби. Цей чоловік повідомив суду, що на момент трагічного зіткнення автівки і пішохода перебував у кількох метрах, і стверджував, що загиблий переходив проїзну частину дороги за межами пішохідного переходу. При цьому він у правій руці біля вуха тримав мобільний телефон. Однак у ході допиту свідка Бесараби з'ясувалися певні розбіжності. Зокрема, це стосується мобільного телефону і одягу, в якому був одягнений загиблий. “Що стосується мобільного телефону, то це мій висновок, оскільки хлопець тримав руку біля вуха. Телефона я не бачив. Може він чув вухом”, — висловив припущення свідок.

“Загиблий був одягнений у світлу сорочку і темні штани”, — додав Бесараба. Натомість і цей “цінний” факт був розбитий ущент. Досліджуючи сьгодні письмові докази по справі у залі суду, головуюча суддя Світлана Дручкова зачитала, що потерпілий Олег Крушельницький був одягнений у сіру сорочку і сірі штани.

Саме свідок Бесараба вперше заявив про появу на дорозі чорного позашляховика (джипа), який міг зачепити загиблого пішохода. Взагалі довкола цього джипа більше міфів, аніж правди. Адже на відеореєстраторі таксиста і на

камерах спостереження ТРЦ “Оазис” не зафіксовано силует цього автомобіля. Хоча інший свідок Олег Чорний (на нього вивів той же Бесараба, який сказав у суді, що його товариш теж був очевидцем ДТП — ред.) категорично говорив, що збив пішохода не Червонюк, а той зірвиголова з джипу. “У мене таке враження, що хлопець збив чорний позашляховик. А срібляста (“Тойота RAW4” Дмитра Червонюка — ред.) призупинилася біля обочини. Що стосується чорної машини, то вона повернула на стоянку біля ТРЦ “Оазис”, із салону вийшов водій і кілька секунд оглядав автомобіль. Потім зник у невідомому напрямку”, — зазначив Чорний.

Свідки Бесараба і Чорний наданими доказами повернули крен справи Червонюка у досить несподіване русло. А захисник Червонюка з Хмельницького Вадим Кашенко узаявся відпрацювати хліби не гірше рівненського колеги. Під час допиту завідувача відділу судово-медичної експертизи трупів обласного бюро судово-медичної експертизи Олександра Каплевського допитливий захисник різними уточнюючими запитаннями кілька разів схилив пана Каплевського до категоричної відповіді на запитання: “Чи можете Ви категорично стверджувати про те, що всі тілесні ушкодження Крушельницького утворені у результаті контакту лише з автомобілем “Тойота RAW4?”

“У мене відсутні дані на момент проведення експертизи, що подібні ушкодження Крушельницькому завдав інший автомобіль, крім “Тойоти”. Такі висновки роблю на підставі відомих мені обставин

справи, а також безпосередньої присутності під час огляду транспортного засобу (“Тойоти” RAW4

не мав технічної можливості зупинити автомобіль “Тойота” RAW4 до смуги руху пішохода при швидко-

— ред.), — наголосив експерт. І наче (на прикладі) проденстрував присутнім у судовій залі неможливість наїзду на пішохода Крушельницького іншої машини (до “Тойоти” Червонюка — ред.).

Сенсаційний поворот

Сенсацією цієї резонансної справи виявилися результати технічної, транспортно-трасологічної експертизи, які озвучив захисник Червонюка Вадим Кашенко. Він зауважив, що експертизу проведено за його клопотанням. Адвокат поставив експерту Вінницького відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз 10 запитань, на які отримав відповіді.

Серед них є такі, що вносять суттєві корективи у кримінальне провадження у справі Червонюка. Зокрема, у висновку експерта зазначається, що “водій Червонюк

сті руху машини 90 і 60 км/год”.

“Причиною дорожньо-транспортної пригоди стала невідповідність дій пішохода Крушельницького обов'язкам і правам пішоходів (розділ 4 Правил дорожнього руху України), для чого не потрібно спеціальних знань у цій галузі”, — йдеться у висновку експерта.

Суддя Світлана Дручкова долучила до матеріалів кримінальної справи експертизу, яку надав захисник Кашенко.

На найближчих судових засіданнях запланували допитати експертів, котрі здійснювали комплексну автотехнічну, транспортно-трасологічну експертизи та під судовим приводом забезпечити явку семи свідків, котрі систематично не з'являються на суд.

Віталій Тараненко.

Податкова проблема... чи проблема з податками?

Сьогодні, очевидно, навіть школяр знає, що для виконання своїх функцій державі потрібні фінансові ресурси, які вона отримує шляхом формування і використання централізованого фонду грошових коштів - державного бюджету. Фактично бюджет, який являє собою баланс доходів і видатків, відображає та впливає на соціально-економічну, міжнародну, управлінську, оборонну та фінансову політику держави. Враховуючи надзвичайне значення бюджету, головним завданням Міністерства доходів і зборів є забезпечення прогнозованого, ритмічного і стабільного наповнення державного та місцевих бюджетів. Це завдання є особливо важливим у непростий час економічної кризи, в якій перебуває економіка не лише України, а й провідних європейських держав. Час економічної нестабільності потребує державного захисту соціально незахищених верств населення. А це додаткові навантаження на бюджет країни. Окрім того, аби не створювати соціальної напруги, робота територіальних органів Міндоходів має бути націлена на розвиток та зміцнення партнерських відносин з представниками бізнесових структур регіону, громадських організацій, які допомагають податківцям формувати культуру платника податків. Конструктивна співпраця з платниками податків на засадах довіри та взаємодопомоги, покращення якості їх обслуговування, зниження адміністративного тиску сприяють наповненню бюджетів та забезпеченню соціального захисту громадян. Це очевидні, прописні, істини, відомі як кожному податківцю, так і підприємцю.

Більшість бюджетників Хмельниччини у кінці минулого року апелювали до Президента України, Прем'єр-міністра з важливим для кожного з них питанням: чи є гроші у бюджеті, якою буде заробітна пла-

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

та. Очевидно, ці справедливі питання слід адресувати й ГУ Міндоходів у Хмельницькій області та його керівництву. Адже робота податківця забезпечує не так функціонування держави в класичному розумінні, як піклування про громадян, зокрема щодо отримання заробітних плат, пенсій, стипендій, інших виплат, і сприяє розвитку бізнесу як економічного фундаменту зміцнення держави. Так з якими ж здобутками завершили рік податківці нашого краю, які новачки запровадили, аби, попри усі негаразди, наповнити державну казну та знизити соціальну напругу в суспільстві?

На жаль, минулого року, окрім перейменування податкової в управління Міндоходів та призначення нового керівництва, особливих новацій та зрушень, на мій погляд, не сталося. Рік пройшов за інерцією колишніх здобутків та напрацювань. На початку 2012 року тепер уже колишній очільник ДПС у Хмельницькій області Ігор Сінгаєвський звітував: «Податкова служба Хмельниччини завершила рік з позитивним результатом... Податкові надходження зросли на 20% при збільшенні обсягів промислового виробництва по області на 11%.

...за підсумками роботи у 2011 році до бюджетів усіх рівнів забезпечено надходження понад 2,4 млрд. грн., що перевищує позаминулорічний показник на 17%. Додатково бюджет отримав 368 млн. грн. Повністю забезпечено виконання доведених планових показників: до загального фонду держбюджету — на 107%, додаткові надходження становлять 62,4 млн. грн., до місцевих бюджетів — на 109%, додаткові надходження — 124 млн. грн. Виконано завдання з податку на прибуток на 117%, з ПДВ — на 104%, з податку на доходи фізичних осіб — на 105%.

Забезпечено виконання розрахункової бази всіма інспекціями області.

Поряд з цим в області залишається ще чимало резервів для виконання поставлених завдань. На сьогодні ми активно працюємо над підвищенням якості обслуговування платників податків, налагодженням ділових і доброзичливих відносин з бізнесом, що позитивно позначиться на зростанні податкової культури» (Вісник Міністерства доходів і зборів України №8, 2012 рік). У тому ж номері відомчого видання Ігор Сінгаєвський поділився перспективними планами та напрацюваннями. На жаль, сьогодні він очолює податкове відомство в іншому регіоні.

Та чи скористалось ними нове керівництво уже ГУ Міндоходів у Хмельницькій області?

На жаль, ні. Цифри говорять самі за себе: «Не досягнуто рівня надходжень минулого року з податку на прибуток (недобір 145,3 млн. грн., темп росту 64,2%), акцизному податку (недобір 5,7 млн. грн., темп росту 84,4%).

... не забезпечено виконання податку з доходів фізичних осіб (недобір складає 120,6 млн. грн., відсоток виконання — 91,7).

... не виконано визначені завдання надходжень загального фонду Державного бюджету у 2013 році. Недобір складає 63,1 млн. грн., відсоток виконання — 94,1».

За рік у державі економічний стан суттєво не змінився, та й рядові податківці навряд чи позбулися професіоналізму. Очевидно, причина в іншому — бажанні працювати та вмінні використовувати досягнення попередників.

Хмельницька область була і є регіоном зі значним промисловим і науковим по-

тенціалом, розвинутим аграрним сектором, широкими можливостями для розвитку як внутрішніх міжрегіональних, так і зовнішніх міждержавних зв'язків. Багатий ресурсно-сировинний потенціал, велика частка сучасних галузей в економіці регіону, розвинута транспортна інфраструктура, наявність кваліфікованого персоналу — все це має сприяти розвитку економіки області, а відтак і надходженню податків.

Маючи багато спільного, кожен регіон нашої країни має й свої специфічні особливості. Для Хмельниччини — це аграрний сектор, показники роботи якого визнаються уже не один рік одними з кращих у державі, це і відомі на всю країну ринки. Можливо, ця специфіка вимагає від керівництва ГУ Міндоходів області шукати нові можливості та шляхи співпраці з підприємцями, а не використовувати уніфіковані підходи, котрі себе уже вичерпали. Якщо нове керівництво податкової структури не розуміє специфіки області, то навіщо було змінювати того ж Ігоря Сінгаєвського, який чудово у ній розібрався.

Ротація керівних кадрів, котру проводить Міністерство, не завжди дає позитивний результат. На мій погляд, Хмельниччина — один з таких прикладів. Невже у нас немає досвідчених керівних працівників, котрі готові взяти на себе відповідальність за результат та знають як його досягти. Я впевнений, що вони є, та й відомо багатьом підприємцям. Сам знаю своїх, доморошених керівників, котрі мають і досвід, і необхідні знання. Та чи стане зрозуміло це після таких річних звітів Міністерству в Києві, по-каже час.

Петро Гуменюк,
м. Кам'янець-Подільський.

Олег Царьов : «Точкою відліку в пошуку компромісу є те, що всі сторони повинні визнати свої помилки»

«Сподіваюся, що лідери опозиції домовляться з Президентом, а депутати вже закріплять ці домовленості в сесійній залі. І після цього ми очікуємо, що майдан розійдеться або хоча б припинить війну», – сказав журналістам регіональних ЗМІ заступник голови фракції Партії регіонів Олег Царьов.

На його думку, якби не помилки влади, то майдану і не було б. І якби не дії опозиції, то майдан міг би мати шанси на перемогу. «Дії влади, які призвели до конфронтації, відомі: це

хибна інформаційна політика, рух у бік Євросоюзу і потім різка зміна політичного курсу, незрозумілий розгін майдану 30 листопада, – перерахував депутат. – Що стосується помилок опозиції, то це факельна хода, нацистські гасла, агресія майдану. Вони не дали можливості, щоб ідеї майдану були підтримані основною частиною населення України. Люди у нас мирні, особливо старше покоління, яке розуміє, на порозі якої біди ми зараз перебуваємо. Тому, чим більше агресії, тим нижча підтримка майдану. Якщо б народ підтримував майдан, влада нічого не могла б зробити – народ перемогти неможливо».

Проте, за словами О.Царьова, компроміс між владою і парламентською опозицією може бути знайдений, якщо обидві сторони визнають свої раніше допущені помилки.

«Діалог між Президентом і опозицією йде досить плідно. Позитивним є той факт, що зустрічі проходять без камер. Коли люди хочуть посперечатися, посваритися, вони виходять на вулицю для того, щоб сусіди спостерігали за їхньою сваркою, тобто влаштовують шоу. А коли хочуть домовитися, тоді сідають і обговорюють деталі. Тому, слід розуміти, зараз відбувається досить серйозний діалог», – зазначив політик.

«Точкою відліку в пошуку компромісу є те, що всі сторони повинні

визнати свої помилки. Так і в житті – люди перед тим, як домовитися, повинні визнати, що кожна сторона була в чомусь винна. Я хочу сказати, що компроміс – це таке рішення, яким жодна сторона не залишається повністю задоволеною. Я точно знаю, що опозиція не наполягатиме на тих вимогах, які неможливо виконати. І я дуже хочу, щоб цей компроміс був знайдений», – підсумував Олег Царьов.

Котрий день лідери опозиції зустрічаються з Президентом. Які питання обговорюються? За словами депутата, йдеться про припинення протистояння, ротації в Кабміні і переголосування деяких законів, які були прийняті 16 січня. «Єдине, на чому я буду жорстко наполягати на засіданні фракції, то це закон про заборону пропаганди фашизму, – підкреслив Олег Царьов. – Протягом багатьох років я намагався поставити цей законопроект до порядку денного, але у мене не виходило. Україна – єдина з країн, які брали участь у Другій світовій війні, в якій немає закону про відповідальність за пропаганду фашизму».

«Ми живемо в складному світі, де ніхто альтруїзмом не займається – ані Росія, ані Сполучені Штати. Тому ми повинні формувати ту інформаційну політику, яка захищає інтереси жителів України», – переконаний депутат.

Валентина Семенюк-Самсоненко: «Комунальна власність – це власність кожного громадянина»

Відомий політик і громадський діяч, голова Союзу жінок України «За майбутнє дітей» Валентина Семенюк-Самсоненко переконана, що територіальні громади України мають об'єднуватися, щоб узяти під контроль комунальну власність.

«Що таке комунальна власність? Це власність кожного громадянина, який живе на території села, району чи міста, – пояснила вона під час зустрічі з журналістами регіональних ЗМІ. – Наприклад, водопроводи міста – це комунальна власність».

Валентина Семенюк-Самсоненко розробила спеціальну методичку і зареєструвала її як свою інтелектуальну власність. Методика визначає, як гуртуватися територіальній громаді і як брати під контроль кожен об'єкт комунальної власності. «Потрібно взяти під контроль кожну сотку землі, кожне джерельце, – наголошує вона. – У Німеччині 75% власності – це власність земель, тобто комунальна. Це забезпечує людей роботою. А в нас після приватизації 50 тисяч підприємств зупинили свою діяльність, люди залишилися без робочих місць».

Як колишня Голова Фонду держмайна, Валентина Семенюк-Самсоненко виступає проти розпродажу державної та комунальної власності. «Зараз я їжджу по Україні і пояснюю людям, як згуртуватися в територіальні громади, – додає вона. Тому що, якщо цього не станеться, в Україні може повторитися такий сценарій, який відбувся у Литві. У них земля під будинками громадян була закладена урядовцями, продані депозитарні розписки на Лондонській біржі, і тепер виходить, що люди платять податки не в державну скарбницю, а різним ротшильдам і рокфеллерам».

Громадські активісти на чолі з Валентиною Семенюк-Самсоненко розробили типовий статут територіальних громад. «Люди мають збиратися і приймати рішення, що всі об'єкти комунальної власності – школи, поліклініки, будинки культури – це все належить кожному громадянину, який живе на певній території. І депутати місцевих рад тільки управляють цим майном, а не розпоряджаються ним. І без згоди кожного громадянина, який живе на означеній території, ніхто не має права приватизовувати ці об'єкти», – пояснює вона.

Потрібно заспокоїтися і почути один одного

«Після подій 21 січня на Грушевського мирні акції закінчилися», – зазначив під час зустрічі з журналістами регіональних ЗМІ помічник народного депутата Тарас Романюк. Він виступив перед пресою, представляючи позицію депутата Віталія Грушевського.

На думку політика, «вину за безневинно пролиту кров потрібно покласти на тих лідерів, які скористалися прагненням людей до нормального життя, до чесних судів, невідкупних чиновників і підмінили бажання людей своїми особистими амбітними цілями».

В цій ситуації Віталій Грушевський звер-

нувся до Верховної Ради з пропозицією про проведення розширених парламентських слухань щодо ситуації в країні. Він вважає, що Верховна Рада є єдиним легітимним майданчиком, де можна вислухати людей і прийняти відповідні рішення. Рада повинна відкрити двері для тих, хто сьогодні стоїть на майдані або на майданах, вислухати цих людей, зрозуміти їх і прийняти відповідне рішення. «Хотілося б також вислухати представників «Правого сектора», які на цій хвилі підйому людей, на жаль, втрутилися в ситуацію у не зовсім конструктивний спосіб, що і призвело до трагічних наслідків», – додав Т.Романюк.

Окрім переговорного процесу, іншого виходу з ситуації немає, переконаний депутат.

Напередодні депутат В.Грушевський провів у Києві прес-конференцію, на якій заявив, що протестувальникам під будівлею Київської міської держадміністрації привозять арматуру, порожню скляну тару, канистри з бензином та сумки з мисливською зброєю. Депутат переконаний, що «готується злочин проти українського народу».

Помічник депутата спробував окреслити коло проблем, які штовхнули українців на акції протесту: «Ні для кого не секрет, що є питання до судів, податкової системи, деяких чиновників, корупції. Але всі ці питання мають імена. Корупція – це явище. Конкретний чиновник на конкретному місці, приймаючи корупційне рішення, має своє ім'я. І люди ці імена знають. Це бажання людей – припинити ганебні процеси, проти яких борються влада, президент, самі

люди. Ці прагнення народу було підмінене особистими амбіціями лідерів опозиції, які хотіли отримати владу для себе. І коли на майдані зрозуміли, що їх використовують, люди перестали йти за лідерами опозиції як за виразниками своїх ідей. На жаль, місце лідерів опозиції зайняли екстремістські організації. Тому що натовп з часом радикалізується, він не може слухати концерти і танцювати впродовж двох місяців», – вважає Т.Романюк.

На його погляд, антикорупційне законодавство перебуває в Україні в стадії імплементації. Міністерство юстиції відкрило для всіх доступ до бази чиновників і посадовців, які були звинувачені і по яких ведеться розслідування щодо корупційних дій, починаючи з 2014 року. «Думаю, ця база буде наповнюватися дуже швидко завдяки нашим громадянам і журналістам», – підкреслив помічник депутата.

Стосовно законів, ухвалених 16 січня, Віталій Грушевський уже підписав звернення до Конституційного суду про роз'яснення процедури прийняття таких законів згідно з Конституцією України. На думку депутата, ці закони потрібні. Але їх імплементація повинна бути відкладена до врегулювання ситуації в країні. Аргументуючи цю позицію, було зазначено, що в США після подій 11 вересня також був прийнятий закон, який давав спецслужбам надзвичайні повноваження, які стосувалися обмеження прав людей на таємницю листування, телефонних дзвінків, пересування тощо. Тому що тероризм в Америці загрожував національній безпеці. Такі за-

кони в Україні необхідні з метою захисту національної безпеки держави. Але їхня дія повинна бути відтермінована, переконаний депутат.

Щодо питання надзвичайного стану, то Віталій Грушевський не бачить підстав для його запровадження. Це крайня межа. Потрібно заспокоїтися і почути один одного.

Водночас депутат вважає, що лідери опозиції повинні проявити виваженість та повагу до народу України і продовжити переговори з легітимно обраною владою. «Для здійснення всіх цих кроків нам не потрібні зарубіжні посередники. Ми, українці, – мудрі і виважені люди, ми самі оберемо свою долю і шлях розвитку нашої країни. Ми, українці, – мудра і працьовита нація і зможемо порозумітися у своєму домі», – додав політик.

«Опозиція, переслідуючи власні цілі і неадекватні амбіції, змогла ввести в оману людей. Ультиматуми, ненависть один до одного, людські жертви – наслідки цього та шлях до цілеспрямованого знищення України. Необхідно припинити сутички. Українцям не потрібен вогонь, провокації і безневинні жертви. Українцям потрібен діалог», – наголосив він.

«Необхідно припинити сутички. Українцям не потрібен вогонь, провокації і безневинні жертви. Українцям потрібен діалог», Потрібно заспокоїтися і почути один одного наголосив він.

Андрій Байда.

На фото: Тарас Романюк, помічник народного депутата Віталія Грушевського.

Держбюджет-2014 — дежав'ю «покращення»?!

Аналіз Закону про державний бюджет на 2014 рік у частині місцевих бюджетів і міжбюджетних відносин приводить до висновку про ілюзорність покращення в цій сфері. У проєкті головного кошторису країни збереглася несприятлива тенденція останніх років щодо щорічного недофінансування делегованих державою місцевому самоврядуванню повноважень (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, спорту тощо).

Дані попереднього аналізу свідчать, що бюджетна сфера на рівні місцевого самоврядування забезпечується лише на 85% від реальної потреби. Найкатастрофічнішим, як і в минулі роки, є рівень фінансування по галузях «Державне управління» — 45,5% та «Фізична культура і спорт» — 52,2% від потреби.

Слід зазначити, що контрольні цифри ще тільки доводяться до органів місцевого самоврядування, тому точний відсоток недофінансування делегованих державою повноважень на 2014 рік поки неможливо визначити. Внаслідок неприйняття держбюджету у визначені законодавством строки органи місцевого самоврядування позатверджували тимчасові розписи.

Виходячи з цього, можна спрогнозувати, що наприкінці 2014-го (як і в попередні роки) у бюджетній сфері населених пунктів виникнуть проблеми із забезпеченням у повному обсязі виплат зарплат, оплати комунальних послуг і розрахунків за енергоносії.

При визначенні показників для розрахунку міжбюджетних трансфертів Міністерством фінансів не було враховано обсяги фактичних видатків, проведених на відповідні делеговані повноваження в 2013 р. (хоча враховано 6,2 млрд грн за 2012 р.), не визначено фінансових нормативів бюджетної забезпеченості окремо по кожній галузі бюджетної сфери та в розрізі кожної групи адміністративно-територіальних одиниць. А загальний обсяг фінансових ресурсів за кожним видом видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, було визначено без урахування державних соціальних стандартів і нормативів та оновлення фінансових нормативів бюджетної забезпеченості.

Отже, відповідні президентські доручення (закріплені в указах №187/2012 від 12 березня 2012 р., №128/2013 від 12 березня 2013 р.) і вимоги частини 10 «Прикінцевих та перехідних положень» Бюджетного кодексу України так і залишилися на папері.

Фактично органи місцевого самоврядування на центральному рівні знову змушують спрямовувати значні обсяги власних доходів місцевих бюджетів (у 2013 р. ця цифра становила майже 6 млрд грн) на покриття закладеного дефіциту та відмовитися від фінансування важливих для жителів населених пунктів сфер життєдіяльності, а саме:

- утримання інфраструктури житлово-комунального господарства (водогонів, тепломереж тощо) і соціально-культурної сфери;
- робіт з поточного та капітального ремонту житлового фонду;
- комунального дорожнього господарства;
- робіт із благоустрою (прибирання вулиць, парків, місць загального користування, озеленення), вивезення сміття, утримання кладовищ тощо.

Ба більше, навіть власних фінансових ресурсів у селах, селищах і містах може не вистачити на покриття закладеного дефіциту в фінансуванні бюджетної сфери. Адже й показники дохідної частини місцевих бюджетів, передбачені на 2014 р., є завищеними (наприклад, зростання єдиного податку заплановано в 1,5 разу від передбаченого на 2013 р.). Так, при визначенні бази для формування дохідної частини багатьох місцевих бюджетів на 2014 р. не було в повному обсязі враховано зміни у

складі платників та в їх фінансово-економічному стані. При тому, що у 2013-му не виконано дохідну частину бюджету.

Малоймовірним є заплановане зростання закріплених і власних доходів місцевих бюджетів, оскільки органи місцевого самоврядування не мають реального впливу на базу оподаткування, ставки, правила адміністрування, які визначаються на центральному рівні. На сьогодні насправді існує значний резерв збільшення надходжень до місцевих бюджетів, пов'язаний із детінізацією економіки та легалізацією заробітної плати. Проте реальні повноваження в органах місцевого самоврядування щодо застосування дієвих заходів до суб'єктів господарювання, які виплачують заробітну плату нижче мінімальної та ухиляються від сплати податків, відсутні. Неможливо розраховувати на те, що бізнес, який 20 років перебував у «тіні», відразу вийде з неї. Особливо з урахування того, що не передбачено «амністії капіталів», послаблення податкового навантаження та дієвих механізмів перетворення територіальних підрозділів Міндоходів із фіскальних органів на сервісні служби.

Таким чином, заплановане зростання не підкріплене реальним соціально-економічним розвитком країни. Слід не забувати про негативні наслідки блокування Держказначейством видатків місцевих бюджетів, що вже призвело до охолодження економіки. Підприємства з приватного сектора, не отримавши коштів за капітальними видатками, не можуть сплачувати податки до бюджетів усіх рівнів і відрахування до соціальних та Пенсійного фондів.

Неприємним сюрпризом для місцевого самоврядування в 2014 р. стане зростання обсягів вилучення з місцевих бюджетів до державного на 68,8% (з 1,6 млрд грн у 2013 р. до 2,7 млрд у 2014-му). Водночас не забезпечено повної компенсації втрат доходів місцевих бюджетів унаслідок надання державою податкових пільг. У проєкті на 2014 р. передбачено лише 152,1 млн. грн на такі цілі.

Крім того, нинішнього року органи місцевого самоврядування можуть зіткнутися з вилученнями на користь держбюджету боргів за середньостроковими позиками (4,7 млрд грн), що виникли внаслідок прорахунків на центральному рівні під час планування доходів місцевих бюджетів у 2009–2012 рр. На жаль, списання цієї заборгованості місцевих бюджетів, незважаючи на численні звернення органів місцевого самоврядування, в проєкті головного держкошторису на 2014 р. не передбачено. (Зазначену проблему докладно висвітлено в статті Т.Дерун «Планування місцевих бюджетів: паралельна реальність», DT.UA №45 від 29 листопада 2013 р.)

У цих умовах не дивно, що рівень залежності місцевих громад від трансфертів з держбюджету щороку зростає (див. мал.).

Для уряду вже стала нормою відмова від фінансування державних цільових програм. Зокрема, і на 2014 р. не передбачено фінансування Державної цільової програми підтримки соціально-економіч-

ного розвитку малих міст на 2011–2015 рр. (постанова КМУ від 29 листопада 2010 р. №1090), заходи якої в 2011–2013 рр. також не фінансувалися.

Водночас слід зауважити, що значним позитивом держбюджету-2014 є закріплення обсягу державного фонду регіонального розвитку на рівні 3,5 млрд. грн, що цілком відповідає вимогам ст. 24-1 Бюджетного кодексу: «1 відсоток прогнозного обсягу доходів загального фонду проєкту Державного бюджету України на відповідний рік» (у 2013 р. було передбачено менш як 1 млрд грн, що взагалі не відповідало вимогам Бюджетного кодексу). Залишається сподіватися, що проблеми з непрозорим механізмом розподілу коштів цього фонду в 2014 р. будуть вирішені. Наразі це завдання президентського Національного плану дій на 2013 р. Міністерством економічного розвитку і торгівлі України не виконано.

Однак найбільше обурення викликає ситуація з відсутністю належного державного фінансування сфери житлово-комунального господарства. Дефіцит ресурсів галузі на 2014 р. становить понад 16 млрд. грн, зокрема взагалі не передбачено видатків на ліфтове господарство, реконструкцію гуртожитків, переоснащення та капремонт будинків, в яких утворюється ОСББ, на заміну та капремонт теплових, водопостачальних і водовідвідних мереж, заходи з енергоефективності та енергозбереження, на розробку містобудівної документації, придбання вагонів комунального електротранспорту, на заходи благоустрою територій районних центрів і малих міст тощо. Не забезпечено в повному обсязі видатки за програмою «Питна вода» (0,2 млрд. грн за мінімально необхідних 0,8 млрд).

Наслідками такого підходу може стати катастрофічна ситуація в житлово-комунальному господарстві — досить згадати Алчевськ узимку 2006 р. чи Суходільськ улітку 2003-го.

Узагалі не передбачено субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню. За розрахунками Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, розмір цієї субвенції на 2014 р. має становити 17,5 млрд грн. Станом на 1 січня 2014-го очікується така кредиторська заборгованість у цих сферах: тепло — 10,02 млрд грн, вода — 7,5 млрд. Наразі розглядається малоприємний для муніципалітетів варіант погашення цієї заборгованості фінансовими векселями.

Дивують також підходи до визначення обсягів фінансування соціальних пільг, наданих державою, зокрема щодо пільгового проїзду (передбачено на рівні 2 млрд грн, хоча потреба перевищує 3 млрд). Отже, в 2014 р. триватиме занепад комунального транспорту, що перевозить пільговиків без належних фінансових компенсацій держави. Ймовірно, ми знову станемо свідками страйків працівників цих підприємств, як це було торік у Дніпропетровську, Львові, Києві.

Таким чином, можна стверджувати, що в 2014 р., як і в попередні роки, основною проблемою залишається невідповідність між поставленими органам місцевого самоврядування завданнями та передбаченими ресурсами, необхідними для їх виконання. Територіальним громадам залишається лише сподіватися на те, що за результатами першого кварталу 2014 р. показники місцевих бюджетів і міжбюджетних відносин уряд перегляне в бік покращення...

НАШІ ГРОШІ

Маловідомий хмельничанин увірвав в «Укрпошти» 65 млн. грн.

ТОВ «Міжнародний центр економічного розвитку» виграв тендер вартістю 64,54 млн грн. на впровадження модулів Єдиної централізованої інтегрованої платформи «Укрпошти» на основі SAP.

«Цю фірму зі статутним капіталом 1,5 тис. грн. у місті Хмельницькому заснував такий собі Олексій Львович Панін. Нам не вдалось знайти у відкритих джерелах даних ні про фірму, ні про бізнесмена, яким «Укрпошта» віддала 65 мільйонів», — пише сайт «Наші гроші» у статті «Поштовий експрес Арбузових».

За даними Єдиного державного реєстру, ТОВ «Міжнародний центр економічного розвитку» зареєстровано 19 червня 2012 року. Нині цю організацію очолює Сергій Грицьков.

За реконструкцію Летичівського НВК взялася фірма, яка допустила обвал несучої стіни поліклініки

Відділ освіти, молоді та спорту Летичівської райдержадміністрації за результатами тендера 8 січня уклав угоду з Товариством з обмеженою відповідальністю «Ізяславтрансбуд» на реконструкцію Летичівського НВК №2 «ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназія».

Загальна вартість робіт становить 6 млн. 953 тис. грн, про це повідомляється у «Віснику державних закупівель».

До кінця 2016 року підрядник обіцяє до НВК добудувати прибудову, улаштувати покрівлю, перекрити покрівлю навчального корпусу №1, здійснити зовнішні та внутрішні роботи.

Конкурентами «Ізяславтрансбуд» виступили дві хмельницькі фірми: «Поділля Рембуд» і «Євро-Трейд».

Найнижчу пропозицію запропонувало ТОВ «Євро-Трейд» (6 млн. 622 тис. грн), але комітет конкурсних торгів відхилив її, оскільки пропозиція конкурсних торгів не відповідає умовам документації конкурсних торгів.

Засновниками ТзОВ «Ізяславтрансбуд» є Василь Якимчук, Юрій Гасюк і Віталій Загребельний. За останні три роки ця компанія натендерила 30,7 млн. грн.

Найласий тендер - реконструкція Ізяславської районної поліклініки вартістю 10,1 млн. грн - створив великі клопоти для «Ізяславтрансбуду». 24 грудня 2013 року обвалилася несуча стіна головного фасаду Ізяславської районної поліклініки. Як повідомляв місцевий сайт «Крапка», ширина провалу близько 8-10 метрів з першого по четвертий поверх.

На будівництво сільського водогону розіграли 1,5 мільйона

Лютарська сільська рада Ізяславського району за результатами тендера уклала угоду з ТОВ «Універсалбуд» (Нетішин) на будівництво водогону у селі Михля Ізяславського району (II черга будівництва) загальною вартістю 1 млн. 580 тис. грн.

Про це повідомляється у «Віснику державних закупівель».

Завершити роботи планується до 2015 року. Фінансування робіт здійснюється за схемою співфінансування: з державного та місцевих бюджетів.

«Універсалбуд» заснували В'ячеслав Драчук з Рівненщини і Олена Гордєєва, мешканка Хмельниччини, директором у 2012 році був Андрій Гордєєв.

У тендері намагалися взяти участь дешевші підрядники, але замовник відхилив їх пропозиції. Так, заявка «Галкон Плюс» (Тернопіль) вартістю 1 млн. 575 тис. грн відхилили у зв'язку з невідповідністю документації конкурсних торгів.

Довідково. Відповідно до програми забезпечення якісною питною водою населення в сільській місцевості Ізяславського району на 2009-2012 роки, загальна вартість будівництва водогону в селі Михля становить 2,1 млн. грн. На I чергу будівництва Лютарська сільська рада виділила 80 тис. грн власних коштів.

Наталія Кондратюк: «Коли є розуміння громади, завжди отримуєш позитивний результат»

Антоніні (колишні Голодьки) – селище міського типу в Красилівському районі Хмельницької області. Селище розташоване на річці Ікопоть. Статус смт отримало в 1956 році. У 2001 р. населення становило 2 692 осіб. Про село із назвою Голодьки, як воно називалося аж до другої половини XVIII ст., перша писемна згадка зустрічається в історичних документах другої половини XIV ст. У ті часи село перебувало у власності великих феодалів Острозьких, Заславських, Любомирських, Сангушків і Потоцьких.

Наталія Анатоліївна Кондратюк – сучасний селищний голова. Спільно з однодумцями бере участь у різноманітних конкурсах та проектах, переслідуючи лише одну мету – аби її односельцям жилося краще та комфортніше. Слід визнати, що їй це вдається. А як саме – у подальший розповіді.

– Наталіє Анатоліївно, що спонукало Вас до роботи селищним головою, та які перші кроки зробили на цій посаді?

– Антоніні для мене – це мала батьківщина. Тут я народилася та виросла, тут народився мій чоловік, мої діти. Усе моє життя пов'язане з цим дивовижним історичним краєм. Колишні Антоніні були справжнім європейським містечком з розвинутою інфраструктурою. Тому у мене, та й багатьох односельців, є мрія зробити життя у містечку комфортним, відродити історичні традиції та звичаї. Це й спонукало мене взяти участь у виборах селищного голови, в яких, зрештою, перемогла.

Одразу після обрання з головою поринула у роботу. Спершу зробили нову нормативно-правову оцінку землі, оскільки попередня була уже застаріла. Це дало додаткові надходження до бюджету селища. Однак головним завданням для мене було зацікавити громаду та переконати, що лише спільними зусиллями можна досягти мети. Ми провели спільне засідання виконавчого комітету, депутатського корпусу, громадської організації «Антонінський край» на якому визначили п'ять пріоритетних проблем та віднайшли шляхи їх вирішення.

– Чому саме п'ять? Невже у селища більше немає проблем?

– Звичайно, життєвих, соціальних проблем значно більше. Однак питання, які ми спільно визначили, – найнагальніші, що потребували свого вирішення уже сьогодні та закладали фундамент для подальшого розвитку.

Отже, першим питанням стало розширення дитячого дошкільного закладу. На той час садочок міг прийняти лише 50 діточок: дві групи. А на черзі стояло 119. Бюджетних коштів, які спрямували на капітальний ремонт пральні, складського та центрального приміщень, закупівлю нових меблів, було замало для вирішення проблеми. Необхідно було відкривати, добудовувати ще одну дитячу групу. Розробили проектно-кошторисну вартість, пройшли експертизу та звернулись до голови Красилівської адміністрації з проханням віднайти кошти для добудови. Влада пішла нам назустріч та виділила 2 млн. 700 тис. грн. аби ми зробили дитячий садочок європейського рівня. Роботи, до речі, уже завершуються і незабаром зможемо звітувати про вирішення цього болючого для багатьох молодих батьків питання.

Наша школа-інтернат також уже потребувала бюджетного втручання, оскільки знаходилася в аварійному стані. Ми звернулись до керівництва обласної ради, яке увійшло в наше становище та виділило кошти на капітальний ремонт і реконструкцію приміщення. Сьогодні роботи уже за-

вершилися і, найголовніше, вдалося зберегти робочі місця для 80 людей. А це надзвичайно важливо. Тому дякую голові обласної ради, керівництву району, що вони зрозуміли та вникли в суть проблеми, надали необхідну допомогу. Коли люди бачать, що питання вирішуються, це дає надію на краще, дає змогу будувати якісь плани на майбутнє.

Друга проблема – заміна 177 вікон у загальноосвітній школі I-III ступенів. Для її вирішення беремо участь у конкурсі «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Однак виникла необхідність віднайти кошти аби скласти проектно-кошторисну документацію. Звернулись до нашого земляка, депутата обласної ради Олександра Шпака, який виділив потрібну суму. Спільними зусиллями, оскільки ще не знали, що й як робити, підготували документацію та взяли участь і перемогли у конкурсі. Сьогодні маємо нові вікна та утеплене, завдяки ним, шкільне приміщення.

Третя – відсутність закладу культури, де діти могли б проводити своє дозвілля. Знову беремо участь у конкурсі Міжнародного фонду «Відродження» та Хмельницького регіонального благодійного фонду «Зміцнення громад». За фінансової підтримки «Сварог Вест Груп» ми підготували проект та стали переможцями, отримавши у нагороду музичне та мультимедійне обладнання. Це вирішило питання технічного проведення якихось заходів, вечорів тощо, однак проблема приміщення залишалась. Тому було прийняте рішення в одному з приміщень маєтку графа Потоцького, який є пам'яткою національного значення, облаштувати зал для дітей. Другий рік поспіль стали переможцями районного конкурсу «Разом ми зможемо», в якому, власне, й віднайшли кошти для реалізації цього задуму. Проект уже також близький до завершення. Це дало нам змогу організувати дозвілля дітей і зберегти історичну та архітектурну пам'ятку, яка до цього була у занедбаному стані. Реалізація ще одного проекту в цьому році дасть нам можливість закупити меблі, костюми для сцени тощо та остаточно вирішити цю проблему.

Коли громада активізується, бере участь у різних проектах та конкурсах, аби залучити необхідні кошти, тоді, повірте, можна гори звернути. Те, що одному не під силу, громаді здолати залюбки. Знаєте, спершу завжди важко, тому що не знаєш що і як робити. А коли отримуєш перший результат, розумієш, що це працює, виникає бажання рухатися далі. Підкреслюю: головне, аби було розуміння громади, що їй треба, розуміння владою потреб людей та бажання спонсорів до-

помогти. Коли почали збирати гроші громади на реалізацію проектів, списки були і залишаються, до речі, відкритими. Люди бачили, скільки коштів здала голова, скільки директор, скільки пересічний мешканець. Це викликає довіру, а без цього ніяк. Як приклад, заміна вікон у школі села Закриниччя. Спільними зусиллями вчителів, підприємців, за підтримки Олександра Шпака, сьогодні навчальний заклад має нові вікна. Це говорить про те, що громада сьогодні бачить проблему, усвідомлює шляхи її вирішення та отримує бажаний результат. Тобто не спостерігає, чекаючи «ману небесну», а діє.

Капітальний ремонт спортивної школи був і є наступною нагальною проблемою. Ми підготували проект, який обов'язково реалізуємо у найближчі два роки. А вже прекрасно розуміємо, що спорт сьогодні – це один з пріоритетних напрямків нашої молоді.

І останньою навіть не проблемою, а скоріше напрямком, став розвиток туристичної сфери, пов'язаний з історією селища. У нас в селищі є 5 пам'яток національного і 12 пам'яток місцевого значення. Вони потребують відновлення та догляду, а це, розумієте, немаленькі кошти. Однак уже сьогодні ми змогли через залучення з різних джерел коштів зберегти кленову-каштанову алею, пам'ятку 18 ст., встановивши огорожу, лавочки, сміттєзбірники.

Спільними зусиллями зроблено чимало: це і водогін і тверде вуличне покриття тощо. Громаді є про що прозвітувати.

– Чи допомагають Вам у вирішенні проблемних питань депутати різних рівнів?

– Так, звичайно, у нас налагоджена тісна співпраця з депутатами районної та обласної рад. Дуже приємно, що маємо спільне бачення у вирішенні сьогоднішніх проблем. Влада в особі районного та обласного керівництва з готовністю йде назустріч нашим починанням. Частим гостем є голова обласної ради Микола Васильович Дерикот, який завжди відгукується на наші проблеми та надає потрібну підтримку. Акцент, звичайно ж, робиться на вирішення гострих соціальних питань.

– Нещодавно Верховна Рада прийняла головний фінансовий документ країни – бюджет 2014 року. Які плани на наступний рік в Антонінського голови?

– Вважаю, що прийнятий бюджет – це, у першу чергу, соціальний бюджет. Сьогодні у нас належно функціонує швидка медична допомога, яка забезпечена усім необхідним, знаходимо фінансування і для ФАПів, які попри непростий економічний стан в державі, зуміли зберегти. Стабільно працює і лікарня. Не за-

лишається поза увагою й освітня галузь: по можливості проводимо ремонт у шкільних та дошкільних закладах, адже розуміємо – це не просто робочі місця, це – майбутнє країни.

Також у найближчих планах – будівництво доріг. Часто доводиться чути звинувачення на адресу багатьох сільських голів щодо стану дорожнього полотна. Сьогодні по дорогах, які будувалися в основному ще за радянської доби, їздять 30-40-тонні автомобілі, розбиваючи їх щент. Антоніні не мають об'їзної дороги, через центральну частину міста у різних напрямках їздять ваговози, руйнуючи стареньке покриття. Тому у мене й громади є велике бажання вирішити цю проблему.

Серед планів – збереження пам'яток національного значення, які пов'язані з маєтком графа Потоцького, а це, повірте, немаленькі кошти. Однак, при правильному їх використанні, зможемо сприяти розвитку туризму, а це дозволить залучити додаткові кошти до бюджету. Уже сьогодні реалізовується проект створення музею селища. Повірте, його історія, яка тісно пов'язана з життям графа Потоцького, зацікавить багатьох. Тому збереження пам'яток історії, її відтворення в різноманітних проектах є для нас пріоритетним завданням.

– Наталіє Анатоліївно, цікавить Ваша думка щодо адміністративно-територіальної реформи, про яку вже не один рік говорять політики та державні діячі.

– Сьогоднішній адміністративно-територіальний устрій сформувався за часів Радянського Союзу, і на той момент, очевидно, був економічно та соціально обґрунтованим. Однак з 1991 року зменшилась кількість населення, дещо змінилися економічні зв'язки та пріоритети. Ці та інші чинники привели до того, що громади з кількістю населення менше 500 чоловік, як правило, десь відсотків на 90 дотаційні. Вони не в змозі самостійно вирішувати свої нагальні соціальні проблеми, не кажучи уже про якийсь розвиток. Усе це лягає важким тягарем на бюджет, формування якого проходить в непростих економічних умовах. Тому питання реформи риторичне: її конче необхідно проводити. І головне, спілкуючись з людьми, зрозуміла: вони також усвідомлюють її необхідність. Однак, усе ж таки, до втілення реформи слід підійти максимально виважено, з урахуванням усіх соціальних ризиків,

аби населення ні в якому разі не постраждало. Адже для людей важливо отримати необхідні послуги якісно та вчасно, і це має бути основою проведення реформи.

– Чи є у вас партнери зі сфери бізнесу, громадських організацій, котрі допомагають у вирішенні соціальних питань?

– Звичайно, для вирішення багатьох проблемних питань коштів бюджету, на жаль, не вистачає. Ось уже чотири роки активно співпрацюємо з компанією «Сварог-Груп», де завжди відкликаються на наші прохання про допомогу, з розумінням ставляться до наших проблем. Головне, що ці взаємини, ґрунтуються на довірі, приносять користь і громаді, і підприємству.

Активно співпрацюємо і з місцевими підприємцями. У найближчих планах – відкриття магазину та критого павільйону для торгівлі молочними продуктами тощо.

Велику допомогу в реалізації наших планів надає громадська організація «Антонінський край» під керівництвом Мудь Марини Дмитрівни. Це і написання проектів, організація та проведення заходів, тобто все, що стосується життя селища. Ось, зокрема, нині організація займається збором коштів для утримання місцевого кладовища у належному стані. Тому громадська організація користується повагою у селян і є нашою надійною опорою у вирішенні нагальних селищних питань.

– Наталіє Анатоліївно, після обрання головою Вами було визначено пріоритети в роботі, які успішно реалізуються. А які подальші плани?

– Надзвичайно хочеться відродити культурно-історичну спадщину селища, адже усім відомо: без минулого немає майбутнього. Хочу відновити роботу закладу культури, провести водогін, зробити належне вечірнє освітлення. Планів багато, головне, аби після їх реалізації людям було жити комфортно та достойно. Очевидно це і є метою діяльності селищного голови. Якою б не була політична ситуація в країні, для людей завжди важлива робота, медицина, освіта. Коли громада, незважаючи на різні політичні уподобання, єдина у баченні свого розвитку, у вирішенні соціальних питань, то, повірте, можна гори звернути.

Розмовляли Віталій
Тараненко, Вадим Олексюк.

«Беркут» проти шахтарів

15 років тому в Луганську наклав на себе руки молодий шахтар. Йому та його товаришам не платили зарплату. Вони вирішили відстоювати своє право на гідне життя – місцева влада, яку тоді очолював Олександр Єфремов, спустила на них загін «Беркуту».

... «Беркут» кинувся на людей. Пролунали крики. Кийки миготіли у повітрі, молотили по головах, по плечах. Людей збивали з ніг. Все злилося в страшний чоловічий крик, у величезну темно-синє звалище з епіцентром, де над кожним збитим на асфальт шахтарем нависали по 6-7 «беркутівців»...

Цей текст, написаний членом Незалежної профспілки гірників Краснодонської шахти імені Баракова, розповідає про події 24 серпня 1998 року – коли спецпідрозділ «Беркут» атакував шахтарів, які вимагали виплати заборгованостей по зарплаті перед будівлею луганської облдержадміністрації.

Кривавий і знаковий інцидент в День Незалежності України практично не згадується у вітчизняній історіографії. І ось «луганське побоїще» повторилося вже в Києві, під час провокацій за участю «Беркута» на Майдані 30 листопада і на вулиці Банковій 1 грудня – і в набагато більших масштабах...

Повернемося у 1998 рік.

... Відповідно до закону, шахтарі заздалегідь подали заявку на святкування Дня Незалежності. Вона включала в себе хід по вулиці Радянській до пам'ятника «Трудовік Луганщини» з факелами на знак захисту Конституції України, а також спалювання після цього опудала «паразита».

Спалювання «паразита» останніми роками стало традицією всіх заходів краснодонських шахтарів. Включаючи в себе елементи карнавалу, ця дія єднала в собі робоче свято і протест без агресії.

Працівники Краснодонської міліції оцінили такі заходи правильно і стали спокійно ставитися до них.

Однак міліціонери з УВС Луганської області, мабуть, подумали, що вони розумніші за своїх краснодонських колег. І, під тиском адміністрації, вирішили розправитися з непокірними шахтарями, що володіють дивною особливістю: вимагати свої кривдні зароблені гроші. Вимагати грамотно, безстрашно, наполегливо. Налякати їх, розігнати, ліквідувати пікет не вдалося...

24 серпня 1998 року на площі

перед театром було велелюдне свято. Увечері обіцяли феєрверк. День був теплий, сонячний.

Шахтарі готувалися до смолоскипної ходи. Під виглядом охорони порядку під час масових гулянь у сквері, де стояли шахтарі, зібралось незвично багато міліції. Вони збиралися групами і поодиноко, у формах і спортивних

ти гас для факелів – до штабної групи біля опудала підійшли міліцейські начальники. Вони заявили, що в опудалі закладено вибуховий пристрій. Шахтарі знали, що в опудалі нічого немає, але запропонували його оглянути. Поки йшли ці перемовини, міліцейські колони відсікли інші загоны від штабу і від двох перших загонів – так, що в епіцентрі подій залишилося не більше 20-30 чоловік.

У цей же момент спецназівці наділи на себе чорні «намордники». Шахтарі, що стояли спокійно, все ще продовжували переговори, аж раптом почули чітку команду: «Беркут», пішов! Глибина п'ять метрів! «І «Беркут» кинувся на людей.

Пролунали крики. Кийки миготіли в повітрі, молотили по го-

швидкої допомоги я не бачив.

Десь о 20 годині все закінчилося тим, що шахтарі збилися до купи, сіли на асфальт і почали щосили стукати порожніми пляшками. Тут же запалили факели. Поранили підібрали, порозносили по палатках.

Я підходив, розмовляв з шахтарями: чого ж битися з міліцією? Треба побити всі вікна в будинках облдержадміністрації, як це зробили татари в Сімферополі. Мене сприймали як провокатора. Мабуть, сиївина спасла мене від розправи. Наслухався я матюків від шахтарів і погроз від міліції».

Як згадують самі шахтарі, було кілька атак «Беркута», з ударами по голові, по обличчю, нирках, а також застосуванням газу нервово-паралітичної дії «Терен-2».

ловах, по плечах. Людей збивали з ніг. Все злилося в страшний чоловічий крик, у величезне темно-синє звалище з епіцентром, де над кожним збитим на асфальт шахтарем нависали по 6-7 «беркутівців».

Те, що було в цьому пекельному колі, найкраще передала людина, котра випадково опинилася в цій бійні – Володимир Попов з міста Брянка:

«Бійня точилася скрізь аж до пам'ятника Т. Шевченку. Кілька хвилин я був в кільці міліції і «Беркуту» разом з шахтарями. Шахтарів били жорстоко. То тут, то там падали люди. Десятки непритомних тіл на асфальті... Кілька шахтарів провели повз мене з заламаними за спину руками».

Галас, стогін, крики і звернення до громадян-луганців по допомогу. Шахтарі – безпорадні у своїй люті і слабкості проти омону і міліції. Бійка тривала хвилин 15–20. Потім ослабла. Машин

ті після газу. Били тих, хто взагалі залишався осторонь – як, наприклад, інваліда 2-ї групи, депутата Краснодонської міської Ради Олександра Гордуса, якого били кийками і ногами. Зі струсом головного мозку, забитими ранами обличчя, Гордус ще довго лікувався в різних лікарнях.

Били підло. До лідера пікету, Дмитра Калитвенцева наблизвся «беркутівець», зі словами: «Не бійся, батьку, тебе не вдаримо». І тут же за його спину другий омонівець двічі вдарив Дмитра кийком по голові – ближче до скроні, щоб надійніше добити. Були команди озвірілих начальників «добивати!».

Коли ряди шахтарів з'єдналися, «беркутівці» були відтіснені до турнікета перед облдержадміністрацією. Що втримало їх від повторної атаки? Чому пішла команда йти – і вони, як шури, ланцюжком, йшли по турнікету, розтікаючись в сторони?

Швидше за все, шахтарі таки захистили себе. Захистили вогнем. Оскільки нападали на людей з готовими і заправленими гасом смолоскипами, то шахтарі цими смолоскипами і відбивалися, обливаючи гасом все навколо. Всі були в ньому. Хтось кинув факел на асфальт, хтось спробував факел запалити – і ось вже цівка полум'я побігла по асфальту. Якби бійня продовжилася, всі б перетворилися на гарячі факели.

Реакція на побиття шахтарів з Києва була миттєвою. Працювали всі служби. Зі столиці запитували інформацію – в тому числі відео; вимагали пояснень. Шахтарів уночі не чіпали, хоча обстановка була тривожною.

Керівництво порохувало, що програма виконана, але безуспішно: шахтарі не злякалися, «Беркуту» дали здачі, а шум піднявся не тільки на всю Україну, а й серед світової громадськості.

Замість погодженого з Києвом тихого видворення пікету (на можливі скарги з цього приводу влада закрила б очі), пікет «засвітили» – та настільки, що повторно застосовувати силу по відношенню до нього було вже неможливо.

2 вересня 1998 року на сесії Верховної Ради України було піднято питання про події в Луганську. Депутати дали різко негативну оцінку побоїща і створили спеціальну комісію для розсліду-

на асфальт і влаштували маніфестацію протесту. Люди сіли на асфальт, знаючи правило: сидячих не б'ють. Але це правило було написане не для злочинців у погонах. Били сидячих, били лежачих.

Били тих, хто був без свідомос-

вання цих подій.

Але розслідування гальмувалося. Верховна Рада ще кілька разів поверталася до цього питання, поки 3 грудня не прийняла рішення виплатити пікетуючим всі борги. Однак результатів розслідування досі немає.

Як чиновники ділять гроші народу

Тільки за перші шість місяців минулого року в Україні виявили понад 40 тисяч казнокрадів, 13 500 з яких – співробітники органів державного контролю. І це, очевидно, не межа. Корупційна лихоманка пронизала всі галузі країни, починаючи від спорту і закінчуючи важкою промисловістю. Велика частина чиновників «від малого і до великого» беруть активну участь у розпилі державного бюджету.

Схем для збагачення за народний рахунок маса, одна з найпоширеніших – узгоджені тендери, коли найбільші державні замовлення фірма – заявник отримує без конкурсу. Так, за підрахунками експертів Центру політичних досліджень і аналітики (ЦПДА), за останні кілька років частка «тіньових» закупівель, здійснюваних держпідприємствами України, збільшилася втричі. Зокрема, за півроку 2013 – го державні та комунальні підприємства провели «непрозорих» тендерів на суму 17 млрд. грн., з яких майже половиною пішла в кишені чиновників. На думку аналітиків, частка тіньових закупівель та мільярдних відкатів держслужбовцями зросла через закон, який президент підписав ще влітку минулого року. Згідно з ним, держзакупівлі можна здійснювати без оприлюднення результатів тендерів.

Гідрогенеруюча компанія України за підсумками тендера більш ніж за 43 мільйони гривень придбала електроапаратуру для Дністровської ГЕС. Заковика в тому, що фірма, яка виконувала замовлення, насправді не є виробником електроапаратури – вона має ліцензію на посередницьку діяльність та будівельні роботи. Як розповідає старший прокурор Генпрокуратури України Кирило Сакалов, учасники торгів часто підробляють документи для того, щоб спотворити результати закупівель. «Предмет закупівлі часто ділять на частини і продають за завищеними цінами. Завищуються не тільки ціни, а й обсяги товарів і послуг. А через потурання комітетів з конкурсних торгів до участі допускаються компанії, чії пропозиції не відповідають заявленим критеріям.

Садочок на 15 мільйонів

Щорічний обсяг держзакупівель сягає майже третьої частини ВВП, з них 56 % «дерібанять» на закритих торгах. Незважаючи на вельми непросту економічну ситуацію в Україні, коли діра в бюджеті становить понад 30 мільярдів гривень, чиновники не поспішають економити казенні гроші. Держзакупівлі вони проводять широко, з розмахом, ні в чому собі і іншим не відмовляючи. А щоб ніхто не заважав їм у цьому, торги проводять за неконкурентною процедурою закупівлі в одного учасника, навіть якщо це суперечить букві закону «Про здійснення державних закупівель». А вже коли процес узгоджується з законом, то тут розмах, дійсно, царський. Наприклад, в Одеській області Мирненська сільрада Біляївського району без проведення тендера вирішила просто віддати 14 млн. 130 тис. грн. на капітальний ремонт дитячого садочка «Казка». І абсолютно не збентежило сільських чиновників, що, згідно з «Вісником держзакупівель», за суму в кілька мільйонів гривень менше можна побудувати новий дитсадок. Так, у Рівненській області за 11 млн. 990 тис. грн. замовили будівництво дитсадку на таку ж кількість місць.

У глобальній темі держзакупівель в одного учасника, де рахунок йде на сотні мільярдів гривень, випадок з маленькою сільрадою, де чиновники тільки на одному тендері могли заощадити для бюджету більше двох мільйонів гривень і побудувати новий дитсадок, лише підкреслює масштаб проблеми. Адже таких сільрад по всій країні десятки тисяч.

Дорога моя школа

Як відомо, у міських та обласних бюджетах передбачені чималі, багатомільйонні суми не тільки на харчування шко-

лярів, а й на інші витрати, зокрема, на закупівлю меблів, на ремонт і будівництво навчальних закладів. Знають про це не тільки депутати відповідних рад, які голосують за бюджет свого регіону, а й бізнесмени, які побудували свій багатомільйонний бізнес на державних закупівлях. Як повідомляють «Наші гроші», у Рівненській області дві фірми «розпиляли» 9 млн. грн. на реконструкцію школи, хоча їх конкуренти пропонували виконати цю ж роботу вдвічі дешевше. Однак відсутність довідки у конкурентів виявилася для чиновників управління освіти куди вагомішою причиною, ніж можливість економії бюджетних коштів у розмірі 5 млн. 540 тис. грн. Як виявилось, обидва учасники конкурсу є пов'язаними фірмами.

Торік, нагадаємо, вибухнув скандал із закупівлею міністерством Табачника навчальних посібників за ціною в кілька сотень гривень. Незважаючи на те, що про це написали всі ЗМІ, цього року ситуація повторилася. Наразі «пошастило» третьокласникам, які вивчають польську мову: для них міністерство закупило підручники ціною 607 грн. за штуку. Таку безглузду ціну в МОН пояснюють маленьким тиражем видання. За даними ЗМІ, Держустанова «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» Міністерства освіти України уклала низку угод на видання шкільних підручників на загальну суму 85,93 млн. грн. Половину підрядів отримали видавництва «Генеа» (24,81 млн. грн.) і «Освіта» (28,55 млн. грн.). «Вартість найдорожчого підручника мовами національних меншин у 2013 році складає всього 365,64 гривні, коли, наприклад, вартість підручника з біології на мовах національних меншин в 2009 році складала 870,5 гривень», – цитують ЗМІ прес – службу міністерства освіти.

Здоров'я безцінне

Про те, що до маніпуляцій тендерними закупівлями причетний і МОЗ, заявляють громадські активісти з питань доступу до лікування в Україні.

Громадські організації вже звернулися до міністра охорони здоров'я Раїси Богатирьової з вимогою не допустити закупівлю перших в історії України препаратів для лікування гепатитів за корупційною схемою. У заяві зазначено, що згідно з рішенням комісії тендерного процесу МОЗ, в торгах зможуть взяти участь представники тільки одного виробника. Отже, закупити міністерство зможе тільки певний вид інтерферонів, який поряд з іншими використовується для лікування гепатитів. Нагадаємо, що 4 вересня уряд виділив 33,2 млн. грн. на закупівлю ліків для людей, хворих на гепатит. Це мало стати першою державною закупівлею Міністерством охорони ліків для людей з таким діагнозом.

«Ми розуміємо, що чиновники не могли пропустити повз себе такий ласий шматок, – стверджує Ольга Стефанишина, виконавчий директор організації ЮКАБ. – Саме тому нас, представників громадськості, не хотіли пускати на закриті засідання робочої групи, прописуючи документацію таким чином, щоб на тендер змогла зайти тільки одна компанія». В організації повідомили, що в Україні існує всього два виробники препаратів від гепатиту С – альфа-2а і альфа-2в. «Обидва препарати довели свою ефективність і мають всі необхідні ліцензії та сертифікати. Для того, щоб тендер відбувся чесно і прозоро, а препарати були закуплені за найнижчою ціною, і, відповідно, в більшій кількості, тендерна документація не повинна містити перешкод для другого виробника. Комісія ж МОЗ прописала її таким чином, щоб другий препарат не потрапив до переліку препаратів, які закупуватиме МОЗ для людей з діагнозом «гепатит», незважаючи на те, що обидві компанії заявили про готовність зниження ціни і готовність брати участь у тендері», – йдеться в заяві.

Шкарпетки за 360 гривень

Влітку 2013 року військова частина № 1471 (Рокитнянський район Київської області) Державної прикордонної служби України уклала низку угод на придбання лише одягу та постільної білизни на 38,77 млн. гривень. Як пише «Вісник державних закупівель», крім стрийової одягу і фурнітури, центральна база зберігання та постачання ГПС придбала шкарпетки ... по 259 гривень за пару! Ці шкарпетки, нібито, зроблені з поліестерового волокна виробництва іноземної фірми, яке видаляє вологу з внутрішньої поверхні тканини ... Також були придбані спортивні костюми – по 539 гривень, термобілизна 1-го рівня захисту – по 598 гривень (за комплект!) І кевларові рукавички по 396 гривень за пару. Що цікаво (хоча і передбачувано) – компанії, які подавали заявки на участь у такому тендері Прикордонслужби, пропонували забезпечити співробітників відомства куди більш дешевим одягом. Проте їх заявки відхилялися через претензії до продукції. Принаймні, українці можуть бути спокійними: кордони держави захищені людьми в якісних, високотехнологічних шкарпетках.

Блиск і злидні «Укрзалізниці»

«Укрзалізниця», яка раз у раз намагається економити на скороченні нерентабельних пасажиропотоків, як з'ясувалося, зовсім не намагається заощадити при цьому на інших потребах. Наприклад, тільки 2011 року вартість послуг оренди автомобілів для держпідприємства складала 3 мільйони 200 тисяч гривень. Йдеться про закупівлю послуг таксі та орен-

й на покупці «золотих» мобільних телефонів: Державна адміністрація залізничного транспорту України на тендері закупила для «Укрзалізниці» 122 мобільних телефонів на суму 328 тис. гривень. У цю партію входило і 10 телефонів Nokia 6700 Gold Edition, корпус яких, як відомо, покритий 18 каратами золота. Крім того, провівши тендер, Державна адміністрація залізничного транспорту України придбала ще й бронзові статуетки – на 800 тис. грн. Згідно з конкурсною документацією, було куплено 19 бронзових статуеток ручної роботи – чеканки розміром від 12 до 32 сантиметрів на мармурових підставках. Середня вартість статуетки складала понад 40 тис. грн. У 2012 році чиновники «Укрзалізниці» погоріли на хабарі. Київською транспортною прокуратурою було порушено кримінальну справу стосовно відразу трьох посадових осіб Державної адміністрації залізничного транспорту України за привласнення 55 тис. грн. Хабарників затримали прямо під час отримання грошей працівники прокуратури і УМВС України на Південно-Західній залізниці. Проте, схоже, що ні минулий рік, ні нинішній, коли, як згадувалося вище, проти підприємства порушено вже півтора десятка кримінальних справ, не послужили уроком для керівництва даного підприємства. І «Укрзалізниця» продовжує наживатися на держзакупівлях. За даними експертів, на рік держпідприємство тільки на тендери витрачає близько 30 мільярдів гривень, завищуючи вартість придбаних товарів чи послуг мінімум на 20 %. Тобто, за самими скромними підрахунками, держава щорічно втрачає 6 мільярдів.

ди автомобілів з водієм для керівників держпідприємства та іноземних делегацій. Згідно з даними відкритих джерел, для користування «в робочих умовах» були придбані BMW760, BMW 745, Mercedes Benz S 600, Mercedes Benz S 500, Mercedes Benz E 430, Lexus LX 470 і «скроменький» Volkswagen Passat. Але чи можна було уявити собі, що керівництво ДП «опуститься» до Bentley, BMW 750, Mercedes Benz S 500 4M, Lexus LX 570, GMC Savana Volkswagen Passat, якими користувалося далеко не тільки в службових цілях. Втім, на закупівлях фешенебельних авто бенкет під час чуми не закінчив. Для Львівської залізниці були куплені сміттєві урни по ціні кришталевих ваз: вартість однієї урни складала 5250 грн., Тоді як кришталеві вазы з бронзовою підставкою, наприклад, від зовсім не дешевої фірми «CreArt» (Італія) можна купити по 4700 грн. Всього ж Львівська залізниця придбала 200 міських чавунних урн за 1,05 млн. грн. «Заощадили» залізничники

льярдів.

Підсумок

Скандали навколо «розпили» державного бюджету трапляються в усьому світі, в тому числі і в країнах з куди більш низьким рівнем корупції, ніж в Україні. Адже при розподілі мільярдів бюджетних коштів навіть у найчеснішого чиновника в найменш корумпованій державі може не стриматись рука. Однак усе питання в обсягах крадіжки – в розвинених країнах намагаються звести можливі зловживання до мінімуму. Для цього придумують складні тендерні процедури, організують контроль за діями чиновників. Їм загрожує великий тюремний термін, а тим керівникам, які їх покривали, кінець політичної кар'єри. У нас «освоєння» бюджетних коштів є одним з найприбутковіших видів бізнесу. А іноді й головним сенсом перебування того чи іншого чиновника на займаній посаді.

За матеріалами ЗМІ
підготував Петро Костюк.

Леонід Бойко: «Перебування у «гарячих точках» дає змогу перевірити на що ти здатний»

Хмельничанин, полковник запасу Служби безпеки України Леонід Бойко за свою кар'єру двічі виконував миротворчі місії: у колишній Югославії (1995р.) та спекотній Африці, у Сьєрра-Леоне (2002-2003рр.). Як служилося під час виконання непростих завдань він розповів журналістам газети.

Мрія стати військовим була у мене з дитинства. Тому після закінчення Кам'янець-Подільської восьмирічної школи №7 вступив

у добровольцем. Відбір був дуже жорстким: на місце офіцера було 2-3 кандидати. До самої відправки ніхто до кінця не був упевнений, що його кандидатура буде затверджена. Протягом 4-х місяців добровольці пройшли посилену бойову підготовку в м.Бердичеві: денні та нічні заняття з різних дисциплін (в т.ч. вивчення матеріальної бази та дії при озброєнні, стрільби та водіння), кроси тощо. Однак усі розуміли її необхідність: як мудро сказав великий полководець Суворов «Тяжко у навчанні – легко у бою».

Миротворча місія ООН у колишній Югославії.

до Ленінградського військового суворовського училища. Згодом продовжив навчання в Орджонікідзевському вищому загальновійськовому командному училищі, де здобув спеціальність інженера з експлуатації бронетанкової та колісної техніки і отримав військове звання лейтенанта мотострілецьких військ. Був направлений для подальшого проходження служби до Німеччини (м.Кенігсбрюкк), де протягом 3-х років служив в одній із танкових бойових частин командиром учбово-бойового взводу на БМП-2. Після виводу військ продовжив військову службу в 300-му механізованому полку в Чернівцях на посаді командира мотострілецької роти. Звідти, власне, у 1995 році відбув для виконання завдань у складі 60 ОСБ (окремого спеціального батальйону, «УКРБАТ-2», м.Глина) миротворчої місії ООН у колишній Югославії

– Які завдання виконували під час миротворчої місії?

– Основними завданнями місії UNPROFOR були: забезпечення проведення конвоїв з вантажем гуманітарної допомоги місцевому населенню, сприяння припиненню бойових дій та нормалізація ситуації, патрулювання в зонах відповідальності.

Я ж, безпосередньо, з 6 підлеглими солдатами, виконував завдання на одному з 6 блокпостів роти (розміром двадцять на п'ятдесят метрів), розкиданих за декілька десятків кілометрів від розташування роти. Нашими завданнями було ведення спостереження за районом бойових дій, доповідь керівництву про переміщення військ і бойової техніки та підтримання порядку.

На той час уже декілька років тривала позиційна війна, коли періодично та чи інша сторона наступали одна на одну. Напряга

ли руки, пішки, на машинах чи тракторах, беручи лише найнеобхідніше для життя, кидаючи будівлі, худобу та птицю. Після наступу хорватів у селі, на околиці якого був наш блокпост, розташувався військовий гарнізон.

Цікавий факт: коли розпочалися активні бойові дії та бомбардування, датський миротворчий батальйон, який стояв за 20 км від розташування нашої роти, евакуйовали, оскільки їх командування прийняло рішення, що є загроза життю миротворців. Українці ж знаходились на своїх позиціях до кінця місії, що позитивно було відмічено командуванням ООН. Після закінчення бойових дій у нашому районі, тримати миротворчий контингент не було доцільності, і ми повернулися на Батьківщину. Прослуживши 4 місяці, я прибув до місця своєї служби у Чернівцях.

– Чи траплялися з Вами випадки, коли існувала загроза життю?

– У районі бойових дій трапляється всяке, про все розповісти, на жаль, не можу, в силу певних причин. Однак довелося побачити спрямований у груди автомат бойовика та його бажання вистріляти. Відчуття не з приємних. А під час служби вже на іншому блокпосту наші позиції були обстріляні невідомими. Кулями пробило один із керміків, на щастя, ніхто не постраждав. Військові дії – це велике навантаження на психіку людини, і кожен реагує на певні обставини по-різному. Повірте, це достатньо серйозна школа для офіцера. Перший місяць служби взагалі довелося спати у бронезилеті з автоматом у руках зі знятим запобіжником. Цілодобові чергування, стеження за обстановкою, постійна напруга – усе це непрості випробування.

Загалом, в ході ведення бойових дій українські миротворці, як у підрозділах, так і на блокпостах, неодноразово зазнавали провокацій, потрапляли під обстріли. Так, наприкінці 1994 року з боку мусульманських та боснійських підрозділів були здійснені напади на 11 та 12 блокпости 1 ОСР, з захопленням українців у заручники, з подальшим залишенням нашими позицій з метою збереження життя особового складу. В липні 1995 року штаб української роти в н.п. Вітковічі в анклаві Гораждо був атакований батальйонами мусульманської бригади ОГ «Гораждо», з метою примусу українського підрозділу віддати важку зброю і бронетехніку. Позиції роти обстрілювалися з мінометів, безвідкатних гармат, гранатометів, важкої і стрілецької зброї. Протягом декількох годин українська рота вела бій проти переважаючих за чисельністю мусульманських підрозділів, у ході бою важких поранень зазнали кілька українських миротворців. Британський батальйон, який знаходився в центрі Гораждо, проігнорував напад на український підрозділ і не надав будь-якої підтримки українським військовим.

На жаль, не обійшлося без смерті українських військовослужбовців – загинув під час розмінування об'єкта сержант, в ході різних заходів та операцій було поранено чимало миротворців.

– Як продовжилась Ваша служба у подальшому?

– Після повернення на місце служби до Чернівців, до мене з пропозицією продовжити службу в системі Служби безпеки Украї-

ни підійшли військові контррозвідники. Я дав згоду і 1998 року був переведений до одного із підрозділів Управління ВКР СБ України, що розташовувався в місті Ізяслав Хмельницької області, де протягом трьох років виконував завдання на посадах оперуповноваженого, а згодом і старшого оперуповноваженого. Згодом був переведений до м.Хмельницький. Коли дізнався, що йде формування миротворчого батальйону для служби в Лівані, виявив бажання потрапити до його складу. Пройшов такий же жорсткий відбір, навчання, яке мало уже свої специфічні особливості, з огляду завдань, що ставляться перед офіцером СБ України. Однак, попав не до Лівану, а у Сьєрра-Леоне, Африка. (Республіка Сьєрра-Леоне (Republic of Sierra Leone) – держава в Західній Африці, на узбережжі Атлантичного океану. На північному заході, півночі і північному сході межує з Гвінеєю, на південному сході – з Ліберією. Площа – 72 тис. км². Населення 4,855 млн чол. (2001). Столиця – місто Фрітаун-авт..)

2002 року я ступив на африканську землю. Країна на той час була розділена 11-річною громадянською війною. 3 жовтня 1999 року в Сьєрра-Леоне була розгорнута місія ООН (UNAMSIL), а на територію держави введений перший контингент сил ООН, який складався із підрозділів армій африканських країн, Великобританії, Індії та Росії. Весною 2000 року під

ту та 14 ремонтних бригад по всій країні. Хочу зазначити, що коли розпочинався сезон дощів, лише наша техніка краще за всіх могла пересуватися розмокшими африканськими дорогами. В окремі райони можна було дістатися тільки на гелікоптерах. На мою думку, нашим солдатам, прапорщикам та офіцерам ще довго треба казати «дякую» за їх відданість і самопожертвування заради виконання завдань в тих нелегких умовах.

Клімат дуже незвичний для українця: спека під 50 градусів за Цельсієм, вологість 90 відсотків, палюче посушливе сонце змінювалось тропічними зливами. Відчуття – як в лазні. Адаптація проходила важко.

База українського контингенту розташовувалась в горах біля н.п. Хестингс, за 30 км від столиці, в районі Зміїної ущелини, поруч із заплавою річки. Комарів – хмари! Перед відправкою всім військовослужбовцям зробили щеплення від малярії, але це не рятувало, майже всі перенесли цей вид лихоманки не один раз. За час служби я перехворів двічі. Місцеве населення ставилось до нас добре, деякі знали російську мову. Постійно біля наших блокпостів перебували стражденні, просили гроші та продукти.

Термін мого перебування у країні передбачав півроку, однак, з урахуванням результатів роботи, поставлених завдань та пропозиції керівництва, а також мого бажання, довелося пробути у жар-

Сезон дощів.

час чергового загострення ситуації бойовиками ОРФ (об'єднаний революційний фронт) в полон були захоплені 500 миротворців із африканських країн та Індії, 11 англійців – військових інструкторів, вбиті 7 кенійських солдатів, захоплені в заручники 4 російських вертолётники та 2 російських спостерігачів. Планувалось захоплення столиці, але силами 800 британських десантників наступ був зірваний. Після цього в грудні 2000 року в Сьєрра-Леоне введений український контингент у складі 4 ОРВБ (окремий ремонтно-відновлювальний батальйон), а в подальшому і 20 ОБЗ (окремий вертолётний загін).

Основними завданнями нашого підрозділу було забезпечення ремонту техніки (БТР, УРАЛ та ЗІЛ), що знаходилася в оренді у інших миротворчих контингентів, навчання їхніх військовослужбовців діям при озброєнні та на техніці, здійснення перевезень по лінії ООН (зброї, особового складу військових підрозділів миротворчих сил до місць їх дислокації, біженців тощо). А також організація охорони та оборони бази континген-

тому кліматі цілий рік. До речі, за результатами роботи мені було присвоєно військове звання підполковник.

Після року служби в Африці повернувся в Україну, і в подальшому, з урахуванням ряду причин, продовжив службу в органах Служби безпеки України у Вінниці. Звідти й пішов на пенсію після 5 років служби за станом здоров'я.

– Що для Вас особисто дав миротворчий досвід?

– Я завжди вважав і продовжую вважати, що армія формує справжнього чоловіка. А для людини військової, офіцера, перебування у «гарячих точках» дає змогу перевірити на що ти здатний, впевнитись у своїх силах. До речі, дії українського миротворчого контингенту дуже високо оцінювались як у колишній Югославії, так і в Африці.

Розмовляв Вадим Олексюк.

Інтерв'ю підготовлене за сприяння Хмельницького обласного осередку ВГО «Асоціація ветеранів «К» СБУ.

Сьєрра-Леоне, Африка.

(UNPROFOR, територія Сербської Країни). Був призначений командиром спеціального взводу 1 ОСР (снт. Жировац).

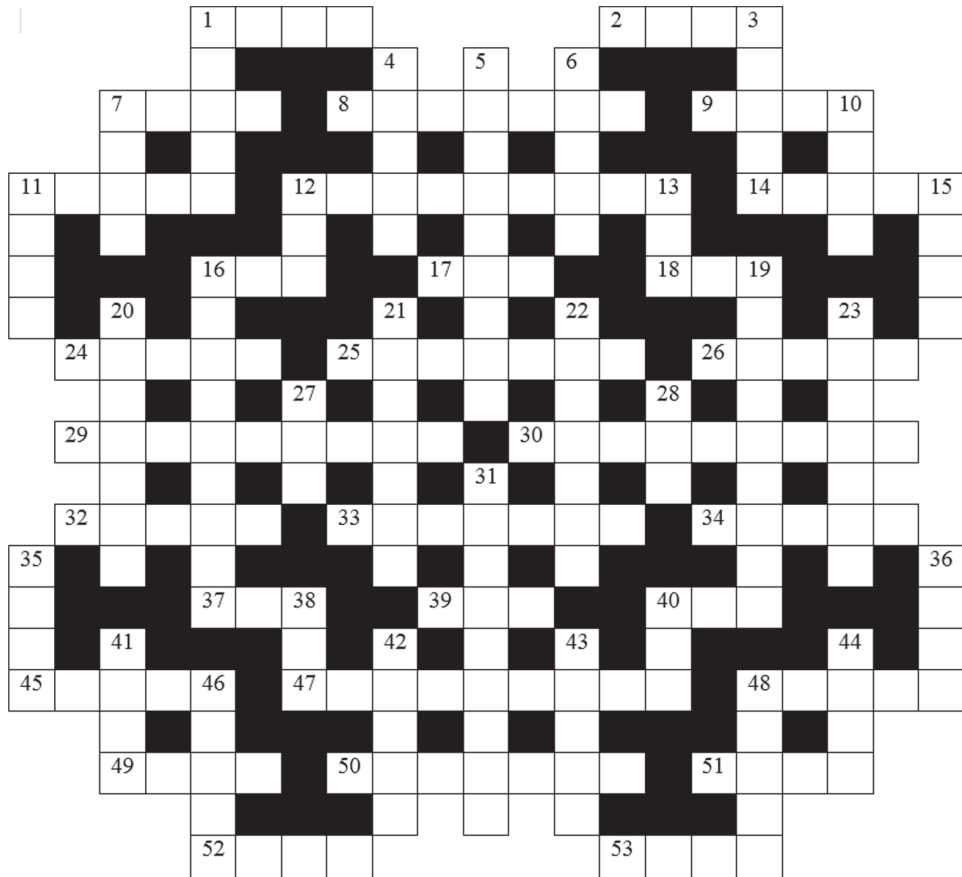
– Чому вирішили служити у «гарячій точці» та який був відбір?

– Знаєте, завжди хотів перевірити свої військові навички у екстре-

була постійною. Однак згодом, хорвати, сконцентрувавши сили, пішли у наступ, зім'явши головні сили сербів. У результаті цього наступу, війна у районі, де ми проходили службу, фактично була завершена. З території блокпосту ми спостерігали, як мирне населення, попереджене про наступ, залишало рідну для них землю: з дітьми

Призовий кросворд

Шановні читачі! Пропонуємо вашій увазі призовий кросворд. Щоб стати учасником розіграшу, вам варто повністю розгадати кросворд і надіслати відповіді на електронну адресу редакції **nezgromgaz@ukr.net**, або за поштовою адресою: **29013, Хмельницький-13, а/с 323**. Переможець визначається шляхом жеребкування і отримує 30 гривень. Відповіді очікуємо до 24 лютого.

По горизонталі:

1. Об'єкт турботи кавалера. 2. Працівник легкої промисловості. 7. Округла крива лінія. 8. ... Наливайко. 9. Спортивний снаряд. 11. Зброя д'Артаньяна. 12. Проміжок. 14. Штат у США. 16. Заклад відпочинку. 17. Команда собак. 18. Відросток на голові деяких тварин. 24. Муза, покровителька ліричної поезії. 25. Телеграфіст, який працює на апараті Морзе. 26. Безворсовий килим. 29. Вбрання для ніг. 30. Двокорпусне судно. 32. Житло горців Кавказу. 33. Протилежне за змістом слово. 34. Любитель вискакувати з конопель. 37. Антисептик. 39. Засіб для нігтів. 40. Настінна люстра. 45. Поза йога. 47. Вид міського транспорту. 48. Тропічний фрукт. 49. Планета Сонячної системи. 50. Одне з імен богині Афіни. 51. Триумфальна... 52. Заклик до молитви в мусульман. 53. Горілка з соку пальми.

По вертикалі:

1. Аксиома віри. 3. Покривало мусульманки. 4. Жорстокий імператор Риму. 5. Надмірний формалізм. 6. Кисла ягода. 7. Шерстяна тканина. 10. Стратосферний, алотропний. 11. Гра Капабланки, Каспарова. 12. Незасіяне поле. 13. Татарське зілля. 15. Католицький ігумен. 16. Стиль плавання. 19. Розділ мовознавства. 20. Докладно розглянута тема. 21. Один із провідних фінансових центрів Азії і світу. 22. Назва політичної поліції у сучасній Греції. 23. Замінник цукру. 27. Цар звірів. 28. Нічия у шахах. 31. Італійський скульптор XV століття, автор робіт "Давид", "Магдалина". 35. Жовта фарба. 36. Капітан "Наутилуса". 38. Оборонна споруда. 40. Чоловічий голос. 41. Тушковані овочі. 42. Смола для виготовлення лаків. 43. Наклеп, обмова (заст.). 44. Карликовий буйвол. 46. Ящірка. 48. Темрява.

Склав Віталій Тараненко.

Переможця немає

Відповіді на кросворд, розміщений у №1:

По горизонталі: 5. Вертеп. 6. Ритуал. 10. Мінор. 11. Ікона. 12. Антифон. 15. Святки. 16. Азу. 17. Іполіт. 20. Ананас. 21. Унісон. 25. Романс. 26. Куб. 27. Йордан. 31. Парафін. 33. Ореол. 34. Наука. 35. Микола. 36. Вівтар.

По вертикалі: 1. Тенор. 2. Регент. 3. Дискос. 4. Маска. 7. Різдво. 8. Бринза. 9. Андрій. 13. Україна. 14. Апостол. 18. Кай. 19. Унт. 22. Моцарт. 23. Купава. 24. Гаївка. 28. Кадило. 29. Біблія. 30. Дощик. 32. Калач.

Правління Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація ветеранів-співробітників спецпідрозділів по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю «К» СБУ щиро вітає ветеранів та діючих співробітників з нагоди 22 річниці утворення спецпідрозділів «К» Служби безпеки України.

Нашим ветеранам, які не шкодуючи сил кращі роки свого життя присвятили захисту безпеки Батьківщини зичимо міцного здоров'я, довгих років життя та творчої наснаги у всіх задумах та починаннях. Світла пам'ять тим, хто не дійшов з нами до сьогодення.

Впевнені, що продовжуючи кращі традиції своїх попередників, нинішнє покоління співробітників спецпідрозділів «К» СБУ і надалі з честю виконуватиме покладені на них обов'язки з дотриманням принципів законності, справедливості, професіоналізму.

З нагоди професійного свята бажаємо всім військовослужбовцям, співробітникам і ветеранам Служби безпеки України успіхів, творчого натхнення та досягнень у нелегкій повсякденній праці. Хай притаманні нашим колективам згуртованість, наполегливість та цілеспрямованість сприяють вирішенню поставлених державою завдань по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю, зміцненню іміджу СБУ і її Головного управління «К», а також піднесенню статусу та соціального забезпечення ветеранів СБУ.

Голова Асоціації «К» СБУ
Генерал-полковник у відставці
В.В. Шеремета.

Вітаємо!

Хмельницький обласний осередок Асоціації ветеранів спецпідрозділів «К» СБУ вітає ювілярів та іменинників лютого:

Грицака Р.В.

Соболева О.С.

Яцишина О.В.

Цмінського І.М.

Зичимо вам здійснення всіх планів та задумів!

Бажаємо, щоб підґрунтям щасливого життя і плідної роботи було міцне здоров'я, а віра, надія та любов завжди були вірними супутниками на Вашому життєвому шляху.

Нехай тепло, добробут і затишок родинної оселі надійно захищають Вас від негараздів, а в майбутньому на вас чекають довгі роки, наповнені земними радощами і корисними справами!

Впевнені, що людська шана буде подякою вам за плідну працю, чуйність, людяність, уміння творити добро!

Нехай доля і надалі збагачує вас мудрістю, енергією, натхненням та радістю сьогодення!

Голова Хмельницького обласного осередку
ВГО Асоціація ветеранів «К» СБУ Одноконь В.Ю.

Прийміть щирі вітання до дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Ми вшановуємо учасників бойових дій, які воювали на теренах інших держав, особливо воїнів-афганців. В цій кривавій війні самовідданість, мужність і героїзм виявили українці - офіцери та солдати. Багато з них не повернулися до родин, до коханих. Ми пам'ятаємо про них!

Окрім Афганістану українці несли службу в Лівані, Угорщині, Єгипті, Іраку, Анголі, С'єрра-Ліоне, Чехословаччині, Ефіопії, Югославії. Вони з честю виконали свій військовий обов'язок, стали гідним прикладом людської відданості, героїзму та мужності.

Окремі слова подяки висловлюємо воїнам-афганцям: Гоцуляку Євгену Олександровичу, Скрипнику Валентину Васильовичу, Твердуну Миколі Миколайовичу, Афанасьєву Віктору Олександровичу, Марушевському Сергію Степановичу, Орлову Євгену Валентиновичу, Сероглазову Владиславу Федоровичу, Сусляку Анатолію Дмитровичу, учасникам бойових дій, миротворцям: Бойко Леоніду Михайловичу, Перемібеді Олексію Олександровичу.

Від усього серця бажаю вам і вашим сім'ям здоров'я, родинного затишку та благополуччя, впевненості в завтрашньому дні, щастя, миру і добра, а також щоб наші діти ніколи не брали участі в бойових діях.

Голова Хмельницького обласного осередку
ВГО Асоціація ветеранів «К» СБУ Одноконь В.Ю.

Екстремальні погодні рекорди

Всім цікаво дізнатися про екстремальні погодні умови: найхолодніші і найспекотніші температури, найсильніші пориви вітру, найбільша вологість.

«Тож складати професійну температурну базу - справа доволі корисна», - вважає Рендолл Кервені зі Світової Метеорологічної організації (World Meteorological Organization; WMO).

Найрясніший дощ за хвилину

Цей рекорд належить Меріленду, де 4-го липня 1956-го року випало 31,2 міліметрів дощу за одну хвилину.

Щоб дати краще уявлення про цей рекорд, наводимо приклад. В субтропічному Гонконзі, сигнал-попередження про «чорну зливу» лунає, коли кількість опадів перевищує 70 міліметрів протягом години.

Найважчі градини, Бангладеш

Найважчі градини виявили під час граду в Бангладеш 14-го квітня 1986-го року. Шторм вбив 92 особи. Деякі із градин сягали 1,02 кілограмів.

Найвища температура

Влітку, в Долині смерті у США (Каліфорнія) можна випікати тістечка.

У 1913-ому році, температурний рекорд зафіксований тут, увійшов до Книги рекордів Гіннеса. Офіційно, тут зафіксували 56,7 градусів тепла за Цельсієм.

Найрясніший дощ за добу

Найбільша кількість опадів протягом одного дня випала, «дякуючи» циклону Деніз на острові Реюньйон на острові в південній частині Індійського океану. Всього випало 1,825 метрів дощу з 7-го по 8-ме січня у 1966-ому році.

Найнижча температура

За даними WMO, найнижчу температуру було зафіксовано 21-го липня 1983-го року на позначці -89,2 за Цельсієм на станції «Восток», Антарктика.

Відсутність сонячного випромінювання, чисте небо, спокійне повітря протягом тривалого періоду і велика висота на станції (3420 метрів над рівнем моря) і призводить до таких низьких температур.

Найдовший період засухи

Найдовший засушливий період в історії вимірюється роками. У Чилі, протягом 14-ти років (з жовтня 1903-го по січень 1918-го) не випало жодної краплі дощу. Загалом цей період тривав 173 місяці.

Найвищий гейзер із холодної води

Гейзер Андернах, розташований в Андернах-сі у Німеччині «виштовхує» воду на висоту від

30 до 60 метрів. Найвищий викид зафіксували 19-го вересня 2002-го року. Висота водяного стовпа склала 61,5 метрів.

Гейзери з холодною водою відрізняються від природних гарячих. Холодні підземні води вириваються із пробуреної свердловини. В Андернасі вона складає 350 метрів глибини.

Найхолодніша дорога

Колимське шосе (М56) у Росії вважається найхолоднішою дорогою на Землі. Одного разу температура тут впала до -67,7 градусів за Цельсієм.

Частина 2031-кілометрової дороги називається «Дорога на кістках» на згадку про ув'язнених у північно-східних виправних таборах Севвостлаг, які загинули під час будівництва цієї дороги і були поховані там.

За матеріалами CNN

Дух людини, сила природи та оптимізм сильніші від хвороб

Лікуванням методами народної медицини хмельничанин Ю.К.Козловський займається з 1965 року. Як і його батьки – біологи, рідний дядько Ю.О.Горбанчук, заслужений лікар України, перший почесний громадянин міста Хмельницького. Юрій Костянтинович – ректор академії народної медицини, академік Української технологічної академії, доктор технічних наук, винахідник СРСР, заслужений винахідник України, заслужений діяч науки і техніки. Вивчивши досвід цілителів, Ю.К.Козловський розробив оригінальний і простий метод лікування народними методами всього організму людини. Багатьом його метод допоміг поправити своє здоров'я.

Його контактний телефон (0382)72-79-23.

1. ДУХОВНІСТЬ

Цілителі повинні направляти людей до Любові і Добра, Світу і Краси, в яких тільки можна зробити справжнє міцне здоров'я Духа, душі і тіла.

Прагнення до Любові, Добра, Світу, Радості і Краси – найголовніші умови збереження міцного здоров'я.

Ніколи, ні при яких обставинах, не падайте духом. Налаштуйтеся на позитивні думки. Звільніть себе від гніву, депресії, страху, образи, ненависті, жадібності. Будьте оптимістичні, сердечні, боріться із шкідливими звичками. Творча праця, свідомість, культура у всьому – запорука здоров'я.

2. ПІДГОТОВКА ДО ЛІКУВАННЯ

Перед початком лікування порадьтеся з лікарем. Хворобу можливо виликати, усунувши причину, що її викликала. Лікуйте весь організм, а не окремі органи. Раніше, як почати лікувати будь-яке захворювання, особливо хронічне, необхідно очистити організм від шлаків, токсинів, паразитів. Приймати протягом 15 днів: 1) 1,5 чайної ложки сім'я льону залити 1,5 склянки води, довести до кипіння, настояти 30 хвилин на паровій бані чи маленькому вогні. Рідина повинна бути у вигляді рідкого киселю. Пити по 1/3 склянки 3 рази на день до їжі. 2) 3 столових ложки вівса залити 3 склянками води. Довести до кипіння, настояти 30 хвилин. Пити по 1 склянку 3 рази на день після льону.

3. СТИМУВАННЯ ІМУННОЇ СИСТЕМИ

1 столову ложку шипшини залити склянкою води, довести до кипіння, настояти 30 хвилин, можна в термосі. Пити по 1/3 склянки 3 рази на день. 1 столову ложку календули залити одною склянкою кип'ятку, настояти 30 хвилин. Пити по 1/3 стак. 3 рази на день. 250г соку алое і 250г меду змішати. Витримати в холодильнику 10 днів. Приймати по 1 ч.л. 1 р/день. Зберігати в холодильнику. Ягоди бузини засипати цукром, настояти добу, сік злити. Пити по 1 ст.л. 1 раз в день, на протязі 10 днів. Вживати лимони з цедрою, хрін. Настоянки ехінацеї, елеутерококу, женьшеню. Одну з них приймати по 25 крапель 3 р/день. Вживати цибулю, часник, селдерей, петрушку, мелісу, півон, кульбабу, солодку, конюшину, арніку, суницю, шовковицю, смородину, чорницю, агрус, вишню, зозулинець, м'яту, кропиву, сосну, березу, пихму, чебрець, живокіст, алтей, цикорій. Приймати протягом місяця.

4. ОЧИЩЕННЯ КИШЕЧНИКА ВІД ПАРАЗИТІВ

Першого дня вранці зробити 3 клізми підряд по 2 літри води кожна, ввечері процедуру повторити.

На 6 літрів води потрібно бст. л. соку лимону та бст. л. соку столового буряка. Чи 1ст. ложка листя і стеблів чистотілу на 1л кип'ятку, настояти 2 години. Паразити в шлунку і кишечнику заводяться при лужній середі. При очищенні від паразитів потрібно приймати: 1) 1 чайну ложку настою чорного горіху приймати 3 рази на день. 2) 1 ч.л. полину залити 1стак. кип'ятку, настояти 30хв., приймати по 1/3 стак. 3 рази на день. 3) 1 ч.л. пихми залити 1стак. кип'ятку, настояти 30хв., приймати по 1/3 стак. 3 рази на день. 4) 1/3 ч.л. свіжомолотої гвоздики приймати 3 рази на день. 5) 4 стол.л. подрібнених кореневищ жовтої лілії залити 1л окропу, кип'ятити 5хв., охолодити, процідити, пити по 1ст. ложці 3 рази на день. 6) 2 чайні ложки бруньок тополі чорної залити 1

стак. кип'ятку, настояти 30хв, пити по 1/3 стак. 3 рази на день. 7) По 50 г гарбузового насіння на день. 8) По 3-5 зубців часнику на день. Приймати кропиву, сосну, березу, мандрагору, чебрець, душицю, мирт, васильки, шавлію. Обкурювати приміщення ладаном. Приймати протягом 4-х місяців по 14 днів поспіль кожного місяця. УВАГА! Обов'язково при прийомі препаратів необхідно робити клізми, щоб не наступила інтоксикація організму. Клізми робити з 2л води вранці і ввечері по три рази підряд протягом 14 днів. Дотримуватись овочевої дієти.

5. ЛІКУВАННЯ НИРОК

1) 1 ч. ложку толокнянки залити 1 склянкою води. Довести до кипіння, настояти 30 хвилин. Пити по 1/3 склянки 3 рази на день. Так протягом 10 днів.

2) 1 стол.ложку петрушки залити 1 стак. окропу настояти 2 години, пити по 1/3 стак. 3 рази на день. 3) 1 стол. ложку споришу залити 1 стак. окропу, настояти 30хв., пити по 1/3 стак. 3 рази на день. Їсти кавуни в необмеженій кількості. Пити відвари: сім'я льону, пихми, подорожника, кукурудзяні рильця, ячменю, проса. Приймати: абрикоси, барбарис гриби веселка, клюкву, мак, ожину, хрін, смородину, суницю, редьку, солодку.

6. ЛІКУВАННЯ ПЕЧІНКИ

1) 5 ст.л. шипшини залити 0,5 л кип'ятку в термос, настояти цілу ніч. Вранці випити 1 ст. з 3 ст.л. сорбіту. Через 30 хв. допити настойку шипшини без сорбіту, через 30 хв. приймати фрукти, овочі, горіхи. Приймати 5 разів через 2 дні, а далі 1 раз в тиждень.

2) Напередодні о 21.00 зробити 3 клізми по 2 л води кожна. Першого дня о 8.00 випити 1 склянку яблучного соку і протягом дня не їсти.

О 21.00 підготувати 100 мл оливкової олії та 50 мл соку лимона. Випити 2 ковтки олії, запити ковтком соку, через 15 хвилин повторити, поки не вип'єте все. Прив'язати гарячу грілку (через рушник) на ділянку печінки. Лягти на правий бік і лежати 2 години з притиснутими до живота колінами. О 23.00 знати грілку і лягти спати. При нудоті нюхати часник.

Другого дня о 6.00 зробити 3 клізми по 2 л води кожна. Дієта – овочева. Пити відвар шипшини, календули, кукурудзяні рильця, кульбаби, пихми, редьки, розто-ропи, суниці, чистотілу, інжиру, ізію, горіхи, яблука, цикорій, ячмінь, мак, сир. Тиждень – перерва. При перерві вживати те, що вказано в пунктах 2 та 3. Пити кремнієву воду.

7. ЛІКУВАННЯ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ

При аденомі провести чистку організму. Пити масло сім'я гарбуза. Пити відвари: сім'я льону, болиголову, чистотілу, пихми, полину, листя ліщини, омели, листя брусниці, спориша, толокнянки, петрушки, пирію, бруньок тополі, дикої груші, жовтої лілії, кукурудзяних рильць, укріпного сім'я, іван-чай, первоцвіт. Тампони піхтової і облепіхової олії. Ягоди клюкви. Свічки: прополіс 0,25г, квітковий пилко 0,15г, мед 0,4г. При простатиті приймати: дягель, любисток, кропиву, омелу; бруньки верби, берези, тополі, вільхи. При статеви розладах приймати: женьшень, заманиху, лимонник, золотий корінь, елеутерокок, зозулинець, айр, аралію, клюкву, кедровий горіх, ліщину, селеру, імбир, лавзею, барвінок, клен, любку, миколайчики, пастернак, підсніжники, руту, спаржу, черемшу, шовковицю, талабан,

цибулю, часник, пшеницю, коноплі, капусту, петрушку, еспарцет, овес, сою, горох, м'яту, жовту лілію, моркву, абрикоси, апельсини, диню, обліпиху, виноград, гранат, суницю, персики, сливи, банани, яблука, рибу, яйця. Курагу, ізію, чорнослив, грецький горіх разом з медом. Рослинні олії, вершкове масло.

8. РОЗЧИНЕННЯ КАМЕНІВ.

Розторопша, кукурудзяні рильця, реп'ях, спориш, марена, сік квітів акації, абрикоси, айва, виноградні кісточки, кавун, мед, зозулинець, алтей, грижник, корінь соняшника, сабельник, лист брусниці, гірко, хрін.

9. ЛІКУВАННЯ ЛІМФОВУЗЛІВ

Напередодні о 20.00 зробити 3 клізми по 2 л води кожна. Першого дня о 8.00 приготувати 1 л соку цитрусових (3 грейпфрути, 3 лимони, решта – апельсини). Змішати з 1 л холодної кип'яченої води. Пити по 1 склянці через кожну годину. Цього і наступних два дні нічого не їсти, крім соків. О 22.00 зробити 3 клізми по 2 л води кожна. Дієта овочева. Тиждень – перерва. При перерві вживати те, що вказано в пунктах 2 та 3. Пити кремнієву воду.

10. ЛІКУВАННЯ СУГЛОБІВ

Вживати сік чорної редьки, починаючи з 1 ч.л. поступово протягом місяця довести до 1/2 ст.

Прикладати листя капусти, лопуха. Чистити суглоби відваром кореня соняшника, листків брусниці, березових бруньок, кореня селери, листків і ягід суниці, череди. Тиждень – перерва. При перерві вживати те, що вказано в пунктах 2 та 3. Пити кремнієву воду.

11. ЛІКУВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

Загальнозміцнюючі засоби при серцево-судинних захворюваннях: валеріана, пустирник, глід, конвалія, м'ята, абрикоси, інжир, горіхи, чебрець.

При інсульті приймати: квіти і плоди каштану, сік цибулі; настоянку квітів арніки, пустирника, кореня жоржини, плодів софори.

При стенокардії приймати настоянки: трави сушениці, листків омели, трави адоніса, квітів глоду, меліси, м'ята пере-чної, трави підмаренника, плодів софори, арніки, астрагала, горицвіту, кропу, перстача, пустирника. При аритмії приймати: аконіт, глід, елеутерокок, персик, редьку, смородину. При атеросклерозі: абрикоси, агрус, айр, алое, апельсини, арніку, ба-клажани, глід, горобину, грейпфрут, дині, елеутерокок, женьшень, каліну, конвалію, конюшину, кукурудзу, кульбабу, лимони, маслини, обліпиху, полин, редьку. При гіпертонії: алое, валеріану, горобину, чорноплідну, глід, клюкву, омелу, буряк червоний, конвалію, хрін, пустирник, чорницю, часник, цибулю, суницю, каліну, моркву, помідори, солодку, селеру, спориш, сливи, кріп. При гіпотонії: аралію, заманиху, лимонник, золотий корінь. При очищенні судів: 350 г часнику розтерти, залити 400 г горілки. Витримати 10 днів у темному, прохолодному місці (не в холодильнику). Пити від 1 до 15 крапель 3 рази на день на 50 г води, потім від 15 до 1. Решту – по 25 крапель 3 рази на день. Чистять судини: петрушка, спориш, укропне сім'я, сік грейпфрута, сік червоного буряка, соснові бруньки, календула, п'явки. Знижують рівень холестерину: фісташки, вишня, артишок, дині, чорниця, виноград, горіх грецький, оливкове масло, виноградний, яблучний оцет. Тиждень – перерва. При перерві вживати те, що вказано в пунктах 2 та 3. Пити кремнієву воду.

12. ЛІКУВАННЯ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ

При цукровому діабеті приймати: дев'ясил, топінамбур, льон, овес, суницю, шипшину, кульбабу, арніку, барвінок, цикорій, горобину, елеутерокок, женьшень, конюшину, кропиву, кукурудзу, купину, девясил, липу, лопух, мачок, толокнянку, нирковий чай, калган, пирій, півонію, редьку, росичку, сливи, спориш, цибулю, шавлію, шовковицю, вишню, малину, брусницю, ожину, кропиву, квашену капусту, буряк, відвари листя: грецького горіху, чорниці, смородини, квасолі. Від зобу приймати: йод, ламінарію, пустирник, овес, конвалію, суницю, ягоди фейхоа;

пити соки: картопляний, морквяний, буряковий, огірковий, сік селери.

13. РОЗРІДЖУВАННЯ КРОВІ

Розріджують кров: соки винограду, малини, часник, п'явки медичні, овочі, фрукти, сухофрукти, ягоди, гречка, овес, бобові, квашення, соління, цибуля, імбир, стручковий перець, виноградний, яблучний оцет. Пити кремнієву воду.

14. ЛІКУВАННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

При виснаженні нервової системи приймають лікарські рослини, що зміцнюють нервову систему. При неврастенії: айр, валеріану, беладону, болиголов, вербу, дягель, женшень, золотий корінь, суницю, копитняк, конвалію, лаванду, липу, любисток, мелісу, м'яту, овес, паслін, первоцвіт, півонію, полин, пустирник, соняшник, ревінь, розмарин, сосну, хміль, цмин, чебрець, кріп, елеутерокок, ехінацею. При невралгії: аконіт, барбарис, бузок, вербу, гірчицю, глід, квасолі, конюшину, копитняк, кульбабу, лаванду, м'яту, овес, паслін, первоцвіт, перець, пирій, редьку, руту, буряк, тую, деревій.

15. ЛІКУВАННЯ ОРГАНІВ ДИХАННЯ

При простуді: інгаляції над картоплею, часниково-медовою сумішшю; носити шарпетки з порошком гірчиці, натерти підшви цибулею, часником; накладати на спину свинячу сітку, рослинну олію з камфорою і хріном, цибулю з гусячим жиром, чорну редьку з часником; приймати з медом: алое, редьку, цибулю, часник, хрін з лимоном; відвари з: малини, суниці, сафору, бузини, евкаліпта, липи, кульбаби, бузку, пирію, м'яти, дев'ясилу, смородини, мати-й-мачухи, полину, тополі. При ангіні: цибулю, хрін, часник, квітки бузини, дуб, верба, морквяний сік з часником, цибулю з медом, ялину, клюкву з медом, календулу, мати-й-мачуху, ромашку, бузину, евкаліпт, шалфей, малину, каліну, чебрець, подорожник, чистотіл, ехінацею. При астмі: часник, каліну, інгаляції над картоплею, алое, алтей, аніс, белену, бузину, валеріану, дев'ясил, дурман, конюшину, кропиву, сафору, мати-й-мачуху, паслін, ріпу, трояндову олію, руту, бузок, солодку, чебрець, шипшину, чистотіл, відвар вівса. При туберкульозі: часник, хрін з часником, цибулю з медом, алое з медом, кропиву, пирій, чагу, дев'ясил, полин, деревій, каліну, бузок, шалфей.

16. ПРИЙНЯТТЯ АМАРАНТУ, БОЛЕГОЛОВУ, ХРОНУ, ЧИСТОТІЛУ

Амарантове масло. Вживати при запаленнях шкіри, грибкових, вірусних захворюваннях; протипухлинний засіб, насичує киснем клітини людини. Приймати по 25 крапель 2 рази на день до їжі.

Болиголов. Знімає біль, протизапальний, протипухлинний, кровоспинний, при некрофілі для лікування раку, фіброміоми, запорах. Вживати від однієї краплі 3 рази на день до їжі на півсклянки води, поступово довести дозу до 20 крапель 3 рази на день.

Хрін. Має антиканцерогенні, антибіотичні дії, протипухлинний, застосовують при захворюваннях печінки, остеопорозі, остеохондрозі, атеросклерозі, захворюваннях серця, виведенні каменів.

Чистотіл. Чистить шкіру, шлунково-кишковий тракт, легені, носоглотку, очі, вуха. Стимує ріст пухлин. Є протимікробним, жовчогінним, проти-запальним. 1л банку наповнити до половини пропущеним через м'ясорубку чистотілом, залити повністю горілкою. Приймати по 25 крапель на 100гр води 3 рази на день.

17. ПРОФІЛАКТИКА І ЛІКУВАННЯ РАКУ

В 20.00 повечеряти рисовою кашею з медом, відпочити до 2.00 ночі. 1ч.л. зеленого чаю залити 1/2 стак. кип'ятку, настояти 10хв., додати 2 ст.л. меду та 5 ст.л. коньяку і випити. Через 20хв випити 50мл теплої кашки. Вранці клізми не ставити. Приймати протягом 3-х діб. Вживати те, що вказано у пункті 2. Пити фруктові соки.

Гриби. Проти пухлин приймати гриби: шітаке, веселки, сирійки, дощовик, лички, білий гриб, опеньки, шампінйони та ін.

Чага. 100гр чаги залити теплою кип'яченою водою для пом'якшення на

4год, подрібнити, залити 0,5л кип'яченої води при температурі 500С настояти 2 дні, приймати по 1 стакану 3р на день за 30хв до їжі. Приймати на протязі трьох місяців.

Аконіт. Має протизапальні, протимікробні, наркотичні, протипухлинні, знеболюючі, спазматичні властивості. 1 ч. ложку коріння залити 0,5л горілки, настояти 2 неділі в темному місці. Вживати по одній каплі 3 рази на день до їжі на півсклянки води, поступово довести до 10 крапель 3 рази на день.

Барвінок. Розсмоктує пухлини.

Омела. Має кровоспинні, протизапальні, загально-зміцнюючі властивості, понижує тиск. 1л банку наповнити до половини пропущеною через м'ясорубку омелою, залити повністю горілкою, настояти 21 день. Пити по 25 крапель 3 р/день.

Приймати з лузгою зернята кавуна, гарбуза, дині, соняшника, кедрового горіха, кунжута; селеру, мірт, шовковицю, сік моркви, імбир, жовту лілію, сабельник, чорницю, зозулинець.

Застосовувати кисень, він не дає пухлин розвиватись.

Вітаміни С, Е, А; селен. Це важливі складові частини протиракової дієти. Вітамін С містять: шипшина, смородина, хрін, зрілі плоди пасліну, лимонник, осика, горобина, грецький горіх, спориш, айр, гранатник, фейхоа, мати-й-мачуха, перець солодкий, петрушка, хвощ, кріп, черемша, обліпиха, ківі, суниця лісові, лимони, грейпфрути, апельсини з корками, яблука, каліна, малина, цибуля, часник, кропива, кульбаба, капуста, помідори, морква, редька, глід, клюква, терен, агрус.

Вітамін Е містять: рослинні олії, грецькі горіхи, риба тріска, морква, вершкове масло, пророслі зерна пшениці, яйця, неочищені крупи, ячмінь, овес, горох, соя, агрус, диня, капуста, морква, слива, банани, пустирник, обліпиха.

Вітамін А містять: печінка, рибаційний жир, ікра, вершкове масло, яйця, абрикоси, зелений горошок, лимон з коркою, персики, обліпиха, ожина, банани, капуста, морква з рослинною олією, шпинат, помідори, баклажани, кульбаба, пустирник, гарбузи, курага, броколі, перець, ламінарія, кабачки, зелена цибуля, петрушка, яблука, виноград, кавуни, дині, шипшина.

Селен міститься у продуктах моря (міді, гребінці, ікра морських іжаків), риби, крабах, кальмарах, ламінарії, м'ясі, нирках, печінці, сої, пророслих зернах пшениці, яйцях, дріжджах, грибах, кукурудзі, гарбузі, укропі, молоці, салі, сметані, томатах, кашку.

18. ДОВГОЛІТТЯ

Приймати женьшень, суницю, полуницю, агрус, смородину, малину, ожину, гірко, ківі; сім'я кавуна, гарбуза, дині, ялини, соняшника, кедрового горіха з лузгою; яблука, груші, айву з зернятами; кісточки винограду; сім'я укропу; сік квітів акації, дягиль, абрикоси, терен, корінь лопуха, цикорій, мальву, сосну, алое, фіалку, квіти рози, глід, м'яту, кропиву, пихму, живокіст, чебрець, фейхоа, зозулинець, мед, пилко.

19. ЗАГАЛЬНИЙ ПІДХІД

Вживати в міру те, що потребує організм. Вживати соки та віджимки буряка, моркви, гранатника, чорної смородини, чорниці, чорноплідної горобини, бузини, лимонів з цедрою. Вживати грецькі горіхи. Пити негазовану мінеральну воду. Їсти овочі, фрукти. Замість цукру – мед, хліб – грубого помолу, каші – гречана, вівсяна, просяна, перлова, кукурудзяна. Приміняти електрофлексотерапію. Приміняти люстру Чижевського. Використовувати срібну воду. Після обіду приймати кисле, узвар, лимони. Не вживати всередину прополіс. Ретельно відноситись до особистої гігієни. Додержуватись кислот-но-лужної рівноваги організму, яка повинна бути в межах pH=7,4 ± 0,15. Підтримувати в артеріальній крові кількість вуглекислого газу CO2 в межах 6-6,5%. Не вживати алкоголь: горілку, самогон, пиво; а також кави, наварних бульйонів, жареного, копченого. Не палити. Не переохолоджуватись. Займатись гімнастикою, плаванням, відвідувати сауну.

Будьте здорові!